

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 49-50 (3168-3169) 2010 DECEMBER • GRUODIS 7 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina \$1

Kas toliau?..

Metams baigiantis įprasta apžvelgti ar bent prisiminti, kas per juos padaryta, kad būtų lengviau pradėtus darbus tęsti ar pasimokyti iš padarytų klaidų.

MŪSŲ, išeivių, gyvenimas, atremtas į savanorystę ir mūsų pačių suaukotas lėšas, pagal ribotas galimybes šiais metais buvo gana judrus, kai kuriais reinginiai net pavyzdingas. Metai buvo pradėti minint ir švenčiant ypatingąsias datas: Sausio 13-ąją, Vasario 16-ąją ir Kovo 11-ąją bei siauresniu mastu ir Klaipėdos atvadavimą. O žvelgiant Tėvynės daugelio akys labiausiai krypo į prezidentūrą – buvo įdomu, kaip savo darbą pradės naujoji prezidentė Dalia Grybauskaitė. Ne visiems buvo vienodai suprantamas jos išsakytas pragmatizmas ir gerų santykių su rytiniu kaimynu palaikymo būtinumas. Pasigirdo užuominų, kad jau siekiama per nuolaidžiavimą Maskvai užsitikrinti pastovesnę, pagerintą ekonominę būklę. Ar šitokia išvalga visiškai atitinka tikrovę, net ir šiandien dar būtų per anksti tvirtinti. Dėmesį į laukiamas politines naujoves nors trumpam atitraukė lenkų tragedija – prezidento Lech Kaczynski ir gausių jo palydovų žūtis, sukėlusį įtarimų dėl lėktuvo avarijos priežasčių. Kas tuoj pat viešai buvo skelbta, susilaukė rimtų abejonų, nes šitoji tragedija kažkaip siejosi su 1940-ųjų, kai Katyne buvo nužudyta 20,000 lenkų kariškių, kas jau šiandien Maskvos patvirtinama. Ar dėl prezidento žūties tyrinėjimai vyksta, tuo tarpu plačiau negirdėti, gal irgi dėl tų “gerųjų santykių”... Be didesnės reklamos tiek išeivijoje, tiek ir Lietuvoje buvo paminėta Lietuvos okupacijos 70 metų sukaktis. Kaip tai bebūtų, jaučiamas ir čia šešėlis Maskvos, kuri kategoriškai atmets okupaciją. Kai nesmagūs dalykai vienas po kito klojosi, Toronte, kaip kokia atsvara, mezgėsi džiaugsmingos dienos – IX Dainų šventė, įrodžiusi, kaip glaudžiai ir prasmingai gali veikti iš visur subėgę tėvynainiai.

ŽALGIRIO mūsų 600 metų sukaktis kukliai paminėta lituanistinėse mokyklose, spaudoje, gal kai kur namuose ar organizacijose. Galimas dalykas, kad ne vienas tikėjosi bent jau organizuoto platesnės apimties minėjimo, nes sukaktis ne eilinė, juo labiau, kad susieta su lenkais, kurie mūsų kuklumą gali ne mūsų naudai aiškinti. Žinoma, organizacinės jėgos buvo sumobilizuotos ir visas dėmesys paskirtas Dainų šventei. Graži ji buvo, bet vistiek tai tik savas kiemas, iš kurio išeiti tartum nebeorėtume. O reikėtų turint jau nemažus būrius gerai angliškai kalbančių veikėjų, su kitataučiais ar net valdžios įstaigomis artimiau bendraujančių. Ta savi saviems tradicija galėtų ir jau turėtų būti papildyta žodžiais “ir kitiems”... Uždarumas brandina, sutvirtina papročius, telkia jėgas išlikti savimi, bet gyvenant svetur kai kuriais sumetimais reikia daryti viską, kad gyvenamojo krašto plačioji visuomenė sužinotų, kas mes esame, kokią kultūrą puoselėjame. Progu dar bus – išnaudokime jas. Šiuometinių sukačių eilėje ryškiai iškilęs ir ateitininkijos 100 metų jubiliejus. Visuose didesniuose lietuvių telkiniuose toji sukaktis buvo paminėta specialiais renginiais, stengiantis įvairiais būdais apžvelgti, “kas buvome ir kur einame”. Nėra abejonės, kad tai išjudino daugelį pažvelgti giliau į idėjinius šūkius apsisprendžiant pagal juos gyventi. Kai kur žmonės viską darytų, kad tik galėtų iš viso gyventi – baisūs žemės drebėjimai, potvyniai, ligos, badas, gyvybių kaina perkama egzistencija žiauriai pasikartojo ir šiais metais. O pabaigos jokios nematyti, tarsi per juodą uždangą su įrašu “ne mano reikalas”... Metai baigiasi su klausukais – kas toliau su mumis, su mūsų išeivija, su valstybe ir su visu pasauliu? ČS

Šiame numeryje

Santuoka – gyvybės šventovė – 2 psl.

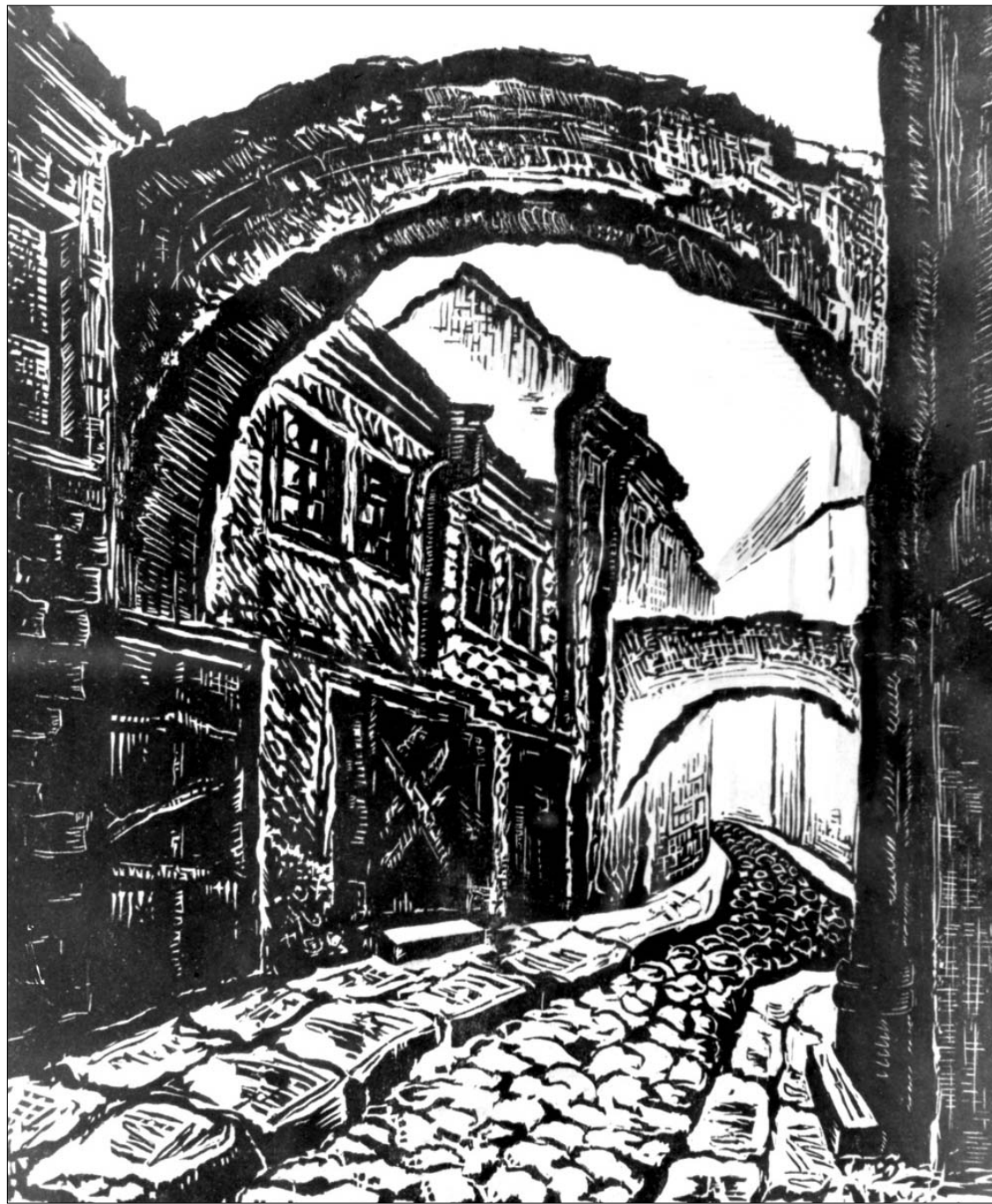
Vieni iš pirmųjų Amerikoje – 3,14 psl.

Garbingą istorijos pamoką atskleidžiant – 4,12 psl.

Kur drambliai kovoja su žmonėmis – 8 psl.

Rašytojai Danutei Čiurlionytei-Zubovienei – 100 – 9,11 psl.

“Oi tu, rugeli, brangus grūdėli” – 13 psl.

Senasis Vilnius (meno darbas)

Ntr. nežinomo autoriaus

Lietuvos tautinė valstybė: jau ne utopija, o siektina realybė

ONA VOVERIENĖ, Vilnius

Aš dar labiau trokštu, kad lietuviai burtųsi į vieną šeimyną, kad ir jie sulauktų būsimos laimės žolelės. Nes ko man vertas tas dangus, jei jo nematys mano TAUTA, jei būsimoji laimė bus tik svetimųjų puota ant manosios, nesugebėjusios gyventi ir nukankintosios kapų. Vienintelis Lietuvos išganymas, tai tautinės idėjos gimimas. Jei ji negims, tai Lietuva žus. Sujunk savo asmens sielą su Tautos siela ir tu pasijusi esąs amžinas.

Vladas Putvinskis-Pūtvis

Šiais lietuviškosios tautinės ideologijos kūrėjo Vlodo Putvinskio-Pūtvio žodžiais buvome pakviesti į Lietuvos moterų lygos ir LR Seimo valstiečių liaudininkų grupės bei LR Seimo švietimo, mokslo ir kultūros komiteto organizuotą konferenciją “Tautiškumo problemos globalėjančiame pasaulyje”, vykusią lapkričio 17 dieną Seimo rūmuose. Konferencijoje pirmininkavusi kartu su Lietuvos Mokslų akademijos nariu korespondentu prof. Romualdu Grigu Lietuvos moterų lygos pirmininkė prof. Ona Voverienė svarbiausiu konferencijos tikslu įvardijo naujo mūsų valstybės raidos tarpsnio – kelio į tautinės valstybės atkūrimą – pagrindinių idėjų ir kryptų numatymą ir aptarimą.

Ji priminė, kad su tautinės valstybės idėja mes ėjome į Atgimimą ir į Sąjūdžio taikią, dainuojančią revoliuciją. Su ja eidami mes laimėjome. Deja, ir pralaimėjome 1992 m. spalio rinkimuose. Komunistinė nomenklatura melu, klasta ir veidmainingais pažadais laimėjusi rinkimus ir paėmusi valdžią Lietuvoje, “tautinę idėją suniekino ir išplėšė iš mūsų širdžių. Dabar mes turime ją atgaivinti ir susigrąžinti. Kito kelio nėra. Šis kelias nebus lengvas”. Prie riebaus ir sotaus stalo dabar sėdinti gerovės valstybės kūrėjų saujelė, iš tikrųjų susikūrusi sau, savo atžaloms ir giminaičiams bei savo klano artimiesiems svaiginančią gerovę, o keturis penktadalius tautos pavertusi elgetomis ir laikanti mus marginalais, traša savo gerovei, lengvai nepasiduos. Tačiau kelią įveikia tik einantieji.

Jo pradžia – gimtojo žodžio ir rašto, anot Justino Marcinkevičiaus – “mūsų tautos dvasios viršūnės” – apgynimas nuo į pasaulio galiūnes pretenduojančios kaimynės prievartos ir nuo mūsų valdininkų bestuburiškumo vardan “realios politikos” ir “šventos ramybės” geopolitikos kontekste, išduodant tai, kas tautai svarbiausia.

Nukelta į 10-tą psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com

Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"

Redakcija: red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Rankraščiai taisyti redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Metinė prenumerata:

\$70 – reguliari (paprastu paštu) • \$120 – reg. (1 klasės paštu)

\$90 – rėmėjo (paprastu paštu) • \$140 – rėmėjo (1 klasės paštu)

Oro paštu į užjūrius – \$170, paprastu paštu – \$90 (Kan. dol.)

JAV: \$90 – reguliari, \$110 – rėmėjo • \$150 – 1 klasės paštu

JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI" (THE LIGHTS OF HOMELAND) LITHUANIAN WEEKLY

Publisher: Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society "Žiburiai", Inc. Annual subscriptions: In Canada – regular (Publications Mail) – \$70, reg. (Lettermail) – \$120; patron (Publ. Mail) – \$90, patron (Lettermail) – \$140. Overseas – Airmail – \$170, Surface Mail – \$90 (in CDN funds). USA – reg. \$90, patron – \$110, Airmail – \$150. US subscriptions are payable in US funds.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news. We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Aid to Publishers Program of the Department of Canadian Heritage toward our mailing costs.

Canada

Ateitininkijos šimtmečio šventė Čikagoje prasidėjo iškilmingomis Mišiomis penktadienį, lapkričio 26, Holy Name katedroje. Nuotraukoje – vysk. Gintaras Grušas (viduryje), kun. dr. Kęstutis Trimakas (kairėje), prel. Jonas Kuzinskas. Giedojo "Dainavos" ansamblis, vadovaujamas Dariaus Polikaičio
Ntrs. R. Jonaitienės

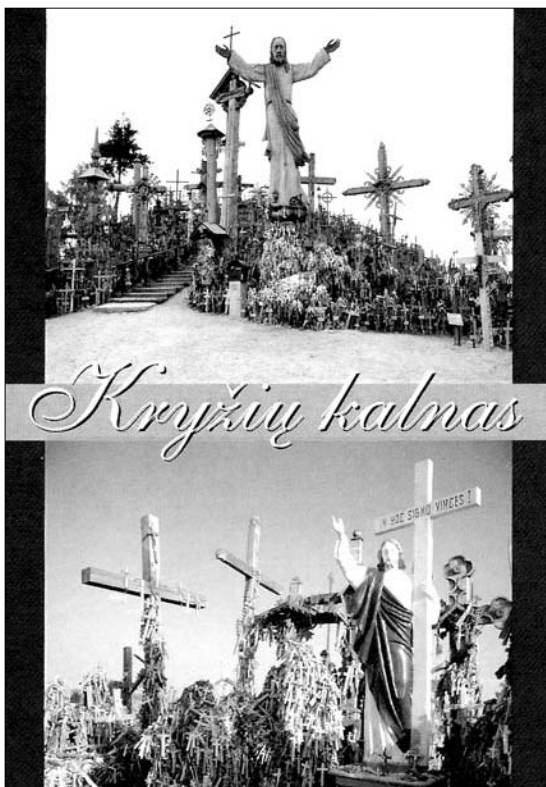
Santuoka – gyvybės šventovė

Kun. dr. KĘSTUTIS RALYS

Popiežius Jonas Paulius II teigė, kad santuokinė meilė savo prigimtimi yra atvira priimti. Tai labai pabrėžia šiandiena ir Lietuvos visuomenė, Bažnyčia. Žmogaus, kuris yra pašauktas skelbti Dievo gerumą ir vaisingumą, orumas yra didžiai atskleidžiamas per gyvybės perdavimą, kalba pop. Benediktas XVI. Biologiškai visai panašios į visų kitų gamtos būtybių, žmogaus tėvystė ir motinystė iš esmės ir ypatingai yra panašios į patį Dievą. Tuo panašumu yra paremta šeima, laikoma žmogiško gyvenimo bendruomene, meilės sujungtų asmenų bendruomene.

Perdavimas gyvybės išreiškia socialinį šeimos subjektyvumą ir išjudina meilės ir solidarumo judrumą tarp visuomenės kartų. Būtina dar kartą atrasti socialinę vertę tos visuotinio gėrio dalelės, kuri yra įgimta kiekvienam naujam į pasaulį atėjusiam žmogui. Kiekvienas vaikas dovanoja save savo broliams, seserims, tėvams, visai šeimai. Jo gyvybė yra dovana jo gyvybės kūrėjams, kurie negali nepajusti savo kūdikio buvimo, jo dalyvavimo jų gyvenime, jo įnašo į jų ir visos šeimos bendruomenės bendrąją gerovę.

Šeima, paremta santuoka, iš tikrųjų yra gyvybės šventovė. Jonas Paulius II rašė: "Vieta, kur gyvybė – Dievo dovana – gali būti tinkamai priimta, saugoma nuo dažnų pavojų, su kuriais ji susiduria, ir gali vystytis pagal tai, kas reikalinga autentiškam žmogaus augimui". Jos vaidmuo, skatinant ir kuriant gyvybės kultūrą lyg priešnuodį prieš griauančios "antivilizacijos" galimybę, kaip šiandien patvirtina daugelis šališkumų ir tikrovės situacijų, yra lemiamas ir nepakeičiamas.

Kryžių kalnas

Kaip parodo gyvenimo praktika, santuokos sakramento dėka krikščioniškosios šeimos gauna Dievo pašaukimą liudyti ir skelbti Gyvybės Evangeliją. Tai yra išpareigojimas, kuris visuomenėje įgauna tikros ir drąsios pranašystės vertę. Dėl to, anot Jono Pauliaus II, "Gyvybės Evangelija tarnaujama ir tada, kai šeimos, ypač jungdamosis į atitinkamas draugijas, stengiasi užtikrinti, kad valstybės įstatymai ir institucijos ne tik niekaip nepažeistų teisės į gyvybę nuo pradėjimo iki natūralios mirties, bet ją globotų ir skatintų".

Lietuvoje ir krikščioniškoje aplinkoje šeima stipriai prisideda prie socialinio gėrio per sąmoningą motinystę ir tėvystę, kurių dėka sutuoktiniai tampa ypatingais Dievo kūrimo darbo dalininkais. Šios atsakomybės našta neturi virsti pasiteisinimu dėl savanaudiško uždarumo, bet turi lydėti sutuoktinių sprendimus gausiai priimti gyvybę. Atsižvelgdami į fizines, ekonomines, psichologines ir socialines sąlygas, sąmoningais tėvais laikysime tuos, kurie, protingai apsigalvoję ir kilnumo skatinami, nusprendžia susilaukti daugiau vaikų arba dėl rimtų priežasčių pasiryžta ribotą ar neribotą laiką vaikų negimdyti, bet laikytis dorinių įstatymų. Motyvai, kurie turėtų skatinti sutuoktinius sąmoningai motinystei ir tėvystei, prasideda nuo visiškų jų pareigų Dievui, sau, savo šeimai ir visuomenei pripažinimo, laikantis teisingos vertybių hierarchijos.

Sutuoktiniai nusprendžia, kiek laiko turi praeiti nuo vieno gimdymo iki kito ir kiek vaikų jie turės. Viena iš jų neatimamų teisių yra atlikti pareigą prieš Dievą, kreipiant atitinkamą dėmesį į pareigas vienas kitam, savo gimusiems vaikams, šeimai ir visuomenei. Valstybinių valdžios organų intervencija, kad tiek, kiek jiems leidžia kompetencija, suteiktų informaciją ir priimtų tinkamus įstatymo projektus demografijos srityje, turi būti vykdoma taip, kad visiškai gerbtų asmenis ir sutuoktinių laisvę. Tokia intervencija niekada negali pakeisti sutuoktinių sprendimų.

Troškimas būti motina ar tėvu dar nepatvirtina "teisės turėti vaiką", o negimusio vaiko teisės yra akivaizdžios. Negimusiam vaikui turi būti garantuojamos geriausios įmanomos gyvenimo sąlygos per santuokinės šeimos stabilumą, dviejų asmenų – tėvo ir motinos – vienas kito papildymą. Greita tyrimų raida ir jų technologinis pritaikymas reprodukcijos srityje kelia naujus ir subtilius klausimus apie visuomenę ir normas, reguliuojančias socialinį žmogaus gyvenimą.

Neturime pamiršti žmonių, kurie labai įžvalgiai numatė švietėjišką mokymą ir auklėjimą pirmos – bendruomenės šeimos. Didi pedagogė habil. dr. Meilė Lukšienė buvo didis mokslinis Lietuvai švietimo reformos šviestulys, šių dienų gyvenime, žvelgiant į šeimą, ją ugdant, mokant atrasti amžiną Dievišką šviestulį, susiliejančią su mokslu – Viešpaties gyvybės davėjo šviestulį.

RELIGINIAME GYVENIME

Pop. Benedikto XVI posinodinis apaštališkasis paraginimas *Verbum Domini* buvo pristatytas Šv. Sosto spaudos salėje lapkričio 11 d. Šv. Tėvas parengė šį dokumentą remdamasis išvadomis prieš 2 metus Vatikane vykusio 12-ojo eilinio Vyskupų Sinodo susirinkimo. Popiežius rašo, jog tik Dievas gali patenkinti tuos didžiuosius troškimus, kurie veržiasi iš žmogaus širdies gilumos. Dėl to ir sielvadoje turi būti pabrėžiama, kad žmogus gali užmegzti dialogą su Dievo Žodžiu, kuris jam gali padėti spręsti didžias kasdienio gyvenimo problemas. Popiežius pabrėžia, kad krikščionybė nėra tik "Knygos religija", kad jos skelbiama išganymo naujiena nėra tik užrašytas nebylus žodis, bet yra įsikūnijęs ir gyvas Dievo Žodis, Jėzus Kristus.

Naujajame dokumente popiežius taipgi apžvelgia dabartinę biblinių studijų būklę, kalba apie Naujojo Testamento santykį su Senuoju, apie Dievo Žodį liturgijoje ir kasdienėje Bažnyčios pastoracinėje misijoje. Pakartotas Sinodo tėvų pareikštas pageidavimas, kad būtų daugiau dėmesio skiriama pamokslų kokybei. Pabrėžtas bendro biblinio tikinčiųjų išprusimo vaidmuo, siekiant atsispirti sektoms, kurių paviršutiniškam ir iškreiptam skelbimui neįstengiama atsispirti patiems neturint pakankamo biblinio išsilavinimo.

Posinodinis apaštališkasis paraginimas baigiamas svarstymais apie Bažnyčios misionierišką pašaukimą, apie pareigą gaivinti visų pakrikštytųjų misionierišką sąmoningumą. Negalima savintis amžinojo gyvenimo žodžių ir jų laikytis tik sau pa-

tiems. Dievo Žodžio inkultūravimas neturi būti suprantamas kaip paviršutiniškas jo pritaikymas dabartinio gyvenimo sąlygoms. Jis neturi būti suprantamas ir kaip Evangelijos žinios atskiedimas, kad ji būtų lengvai visiems priimtina. Net jei Evangelijos radikalumas šiandien ne visada suprantamas, kiekvienam mūsų laikų žmogui reikia šito skelbimo. Svarbus ir Dievo Žodžio vaidmuo kuriant taiką ir teisingumą. Tuos, kas jį išgirsta ir priima, jis įpareigoja kurti broliškumą ir artimo meilę grįstus tarpusavio santykius, smerkti neteisingumą, nelygybę, solidarumo stoką. Mūsų laikai turi virsti naujojo evangelizavimo epocha, rašo popiežius savo dokumento pabaigoje.

Kenterberio arkivyskupas Rowan Williams, Anglijos Bažnyčios vadovas, su pagailstavimu priėmė dviejų vyskupų atsistatydinimą, kurie nusprendė savo ateitį surišti su Vatikano kuriamomis naujomis bažnytinėmis struktūromis. Kenterberio arkivyskupas padėkojo už vyskupų tarnystę, linkėdamas gėrio naujame jų gyvenimo tarpsnyje. Vatikanas patvirtino, jog šiuo metu tirama pirmojo anglikonų ordinariato įsteigimo galimybė pagal konstitucijos *Anglicanorum coetibus* normas. Dieną prieš kardinolų konsistoriją, kuri vyko lapkričio 20, surengtoje kardinolų "maldos ir apmąstymo dienoje" buvo paskelbti keli svarbūs komunikatai, iš kurių vienas liečia būtent konstituciją *Anglicanorum coetibus*. Pastaroji sudaro sąlygas anglikonų Bažnyčios nariams užmegzti pilną vienybę su Šventuoju Sostu išlaikant visus tuos anglikonų teologinės ir liturginės tradicijos elementus, kurie suderinami su katalikų tradicija.

Vieni iš pirmųjų Amerikoje

Vilius Žalpins iš Camas, WA, rašo knygą apie lietuvius imigrantus JAV vakaruose, gyvenančius maždaug Washington, Oregon, Idaho valstijose. "Tėviškės žiburiių" redakcijai atsiųstame laiške jis rašo: "Kadangi Kanadoje yra nemažai Punksko-Seinų krašto lietuvių, galvojau, kad gal Jūsų skaitytojams būtų įdomus mano straipsnis". Dėkodami autoriui, straipsnį spausdiname kaip originalų liudijimą apie tautiečius, kurie ir sunkiai dirbdami rūpinosi Lietuvos laisvės siekiais. Red.

Burdulių šeima

Burdulių šeimos istorija yra viena iš daugelio mano būsimoje knygoje, kuri skirta lietuvių emigracijai į Amerikos Šiaurės Vakarais. Viliuosi, jog tai bus pirmasis leidinys apie Lietuvos išeivijos judėjimą į Vakarus nuo Mississippi. Juk ši istorijos dalis yra dar mažai žinoma. Už pagalbą ruošiant šį straipsnį esu nuoširdžiai dėkingas Eugenijai Tumelytei-Pakutkienei, gyvenančiai Seinuose, Lenkijoje. Ji yra Lenkijos lietuvių dvisavaitinio leidinio *Aušra* straipsnių bei internetinio puslapio "Lenkijos lietuviai" viena iš autorių. Eugenija paskyrė didelę laiko dalį tyrinėjimams, dokumentų vertimams, taip pat yra atlikusi daug pokalbių. Mūsų pirmoji pažintis su Eugenija įvyko, kai mes kartu padėjome Tumelių šeimai surasti jų genealogines šaknis Punksko krašte. Daugelį valandų praleidę įvairių šeimų genealoginėms šaknims surasti, tapome "internetiniais" draugais. Šio bendradarbiavimo dėka, Burdulių šeimos istorija nušviečia ypatingą Lietuvos išeivių judėjimo padėtį. Eugenijai savo gimtinėje pavyko surinkti gausią medžiagą apie Burdulių šeimą, kai aš darbausi šiuo klausimu kitoje vandenyno pusėje. Mes tikimės, jog šis pasakojimas bus įkvepiantis ir įdomus.

Metai bėgo ir daug kas pasikeitė nuo Burdulių šeimos išvykimo iš gimtinės. Punkskas, Seinų kraštas, kadaise priklausęs Lietuvos Didžiajai kunigaikštystei, tuojau po Pirmojo pasaulinio karo buvo atskirtas visam laikui. Po Antrojo pasaulinio karo TSRS nustatė naujas ribas Lietuvai, tačiau Punksko sritis buvo palikta už Lietuvos ribų.

Jų šeimos istorija

Mūsų pasakojimas prasideda Rusijos okupuotoje Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės ir buvusios Lietuvos-Lenkijos unijos laikais. Juozo Burdulio šaknis kyla iš Trumpliškio kaimo, Juzefos Markevičiūtės – Punksko bažnytkaimio – kur tuomet abi gyvenvietės priklausė Punksko parapijai, Suvalkijos gubernijoje.

Remiantis 1900 m. JAV statistikos duomenimis, 1896 m. Juozas Burdulis vedė Juzefą Markevičiūtę. Deja, Punksko parapijos santuokų knygoje tų metų duomenų neaptikta. Netrukus Juozas išvyko į Ameriką, norėdamas išvengti tarnybos caro kariuomenėje. Pradžioje jis apsigyveno Forest City, Pensilvanijos valstijoje, kur buvo įdarbintas anglų kasyklose ir tuoj pirmuosius uždirbtus pinigus

pasiguodė žmonai, kad galėtų į Ameriką atvykti. Forest City jie susilaukė Jurgio, pirmojo iš penkerių judviečių vaikų. Po kiek laiko Juozas susirado darbą metalo liejykloje į šiaurę nuo San Francisco, Crockett miestelyje. Pagyvenusi keletą metų Kalifornijoje, Burdulių šeima susilaukė dar

Juozo ir Juzefos nuotrauka, kabančios James Burdulis, jų 81-ųjų metų vaikičio Renton, WA, namuose

dvių vaikelių – Prano ir Onos, ir 1904 m. jau visam laikui persikėlė gyventi į Renton miestelį, Washington valstijoje. Juozas ir toliau dirbo anglies kasyklose, papildydamas jau anksčiau atvykusių lietuvių gretas. Būtent šiame miestelyje Juozui ir Juzefai gimė du paskutinieji vaikai – Marija ir Jonas.

Tie metai buvo tragiški Burdulių šeimai: lapkričio mėnesį nelaimingas įvykis anglies kasyklose nusinešė Juozo gyvybę. Liko penki mažamečiai vaikai ir žmona. Įdo-

Juozo Burdulio antkapinis akmuo

mu pastebėti, jog Čikagoje, beveik 2000 mylių į rytus nuo Renton, lietuvių kalba leidžiamas laikraštis *Lietuva* taip skelbė: "Iš Renton, Washington; 1907 m. lapkričio 7 d. Rentono angliakasyklose patiko nelaimė mūsų tautietį, Juozą Burdulį, 37 metų. Nulaužė jam sprando kaulą, lapkričio 11 d. jis numirė. A.a. Burdulis paėjo iš kaimo Trumpliškio, Punksko parapijos, Suvalkų gub. Paliko moterį su penketu mažų našlaičių. Prigulėjo į vietinę D.L.K. Gedimino draugystę ir į S.L.A. Buvo narsiu kovotoju už laisvę, rėmė tautiškus reikalus.

Motiejus Kalvaitis, Box 60, Renton, Wash."

Juozo gyvenimo baigtis buvo labai panaši į daugelio kitų jaunų lietuvių, dirbusių anglies kasyklose. Jis buvo palaidotas Mt. Olivet kapinėse Renton miestelyje. Ant jo antkapio yra šis užrašas: "Amžina Atilsį, Juozapas Burdulis, mirė 1907 m. lapkričio 11 d., 36-ųjų metų, Sunaris Draugystės

Didžiausius Lietuvos kunigaikštis Gedimino, Draugystės dovanelė".

Autorius: šis antkapis ir tapo mano užsilaikymo Renton miestelyje priežastimi, kadangi aš nutariau pasidomėti Burdulių šeimos istorija. Šios kelionės metu man pavyko surasti Burdulio palikuonį James Burdulis. Juzefa (Josephine) Burdulis vėliau jokios santuokos neturėjo. Ji pragyveno visą likusįjį savo gyvenimo etapą Renton miestelyje. Jos vyriausias sūnus Frank dirbo ir padėjo išlaikyti šeimą. Viename iš straipsnių, parašytų 1907 laikraestyje šeimos draugo Aleksandro Kalvaitis, yra kviečiama surinkti pinigines lėšas našlei ir kito pasiligojusio Sąjungos nario šeimai pagelbėti. Jau ketvirtoji Burdulių karta iki šių dienų gyvena šalia Renton, Washington.

Likus šešioms savaitėms iki savo mirties, Juozas išspausdino straipsnį laikraštyje *Lietuva*, kuriame rašė: "Iš Renton, Washington, 28 d. rugsėjo susirinkome keletas lietuvių pas tautietį Giedraitį ir kalbėjome apie visokius mūsų tautos reikalus. Matydami, kad aukos revoliucijai mažai plaukia, nutarėme parinkti jų daugiau sušelpimui brolių kovojančių už mūsų tėvynės laisvę. Visi Rentoniečiai su noru aukavo, kiek katras galėjo, prisidėjo ir keli svetimtaučiai. Sudėjome \$20.75 (aukautojų vardai pagarsinti kitur. Red.), kuriuos taip padaliname: \$10.75 skiriame revoliucionieriams L.S.D.P. ir \$10.00 kankiniams. Pinigus siunčiame "Lietuvos" redakcijon. Prisiuntimą apmokėjo M. Kalvaitis.

Nukelta į 14-tą psl.

SAVAITĖ LIETUVOJE

Pilietybės suvaržymai

Gruodžio 2 d. seimas su prezidentės Dalios Grybauskaitės pataisomis priėmė naujos redakcijos Pilietybės įstatymą, nepalikdamas galimybės šių laikų emigrantom, išvykusiems į Europos sąjungos ar NATO šalis, turėti dvigubą pilietybę. Seime nepakako balsų atmesti prezidentės veto paliekant seimo anksčiau priimtą įstatymą, leidusį išplėsti dvigubos pilietybės atvejus. Pritaręs prezidentės veto, seimas įstatymą priėmė su jos siūlomomis pataisomis. Numatyta, kad įstatymas įsigalios nuo kitų metų balandžio 1 d.

Priėmus pataisas, dviguba pilietybė leidžiama tik tiems, kurie iš Lietuvos dėl įvairių priežasčių pasitraukė iki Nepriklausomybės atkūrimo 1990 m., taip pat tiems, kurie pilietybę įgijo automatiškai – gimdami arba per santuoką. Tačiau dvigubą pilietybę turintieji nuo gimimo, sulaukę pilnametystės, per trejus metus turės apsispręsti, kurią pilietybę pasirinkti.

Naujos redakcijos įstatyme lieka ir dabartiniame dokumente įteisinti atvejai, kai Lietuvos pilietybę kitų valstybių piliečiams suteikiama išimties tvarka už ypatingus nuopelnus valstybei.

Dar prezidentė pasiūlė nustatyti, kad asmuo, kitos valstybės pilietybę įgijęs gimdamas, per trejus metus nuo pilnametystės turėtų apsispręsti, kurios valstybės pilietybę rinktis. Dvigubą pilietybę įgijus per santuoką, ją bus galima išlaikyti be jokio termino.

Partizanai – signatarai

Prieš daugiau kaip 60 metų Laisvės kovos sąjūdžio deklaraciją pasirašiusiems 8-iems partizanams suteiktas signatarų statusas, seimui gruodžio 2 d. priėmus Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų statuso įstatymo pataisas. Pagal konservatorių siūlytą projektą, įstatymas, kuriame išvardyti visi signatarai, papildytas 8-mis pavardėmis.

Signatarų statusas po mirties suteiktas Jonui Žemaičiui-Vytautui, Adolfui Ramanuskui-Vanagai, Juozui Šibailai-Merainiui, Leonui Grigonui-Užpaliui, Aleksandrui Grybinui-Faustui, Vytautui Gužui-Kardui, Broniui Liesiui-Nakčiai ir Petriui Bartkui-Žadgailai. Jie vadovavo su sovietų okupacija pokariu kovojusiems partizanams. Jie 1949 m. vasario 16 d. pasirašė Lietuvos laisvės kovų sąjūdžio deklaraciją.

Ar didins pensijas?

Opozicija siūlo nuo 2011 m. pradžios vėl padidinti pensijas – atstatyti jas į 2009 m. lygį, kaip iš esmės yra nu-

taręs Konstitucinis teismas. Jei sprendimas būtų priimtas, nuo kitų metų pensijos vėl turėtų būti padidintos, nors to nenumato nei 2011 m. "Sodros", nei valstybės biudžetų projektai.

2009 m. pabaigoje seimas nusprendė, kad sumažintos pensijos ir kitos socialinės išmokos bus mokamos iki 2011 m. pabaigos. Valdžia yra numaciusi po ekonominio sunkmečio grąžinti tik sumažintas senatvės ir netekto darbingumo pensijas. Konstitucinis teismas paskelbė, kad pagal Konstituciją negalima vieniems pensininkams pensijas sumažinti labiau nei kitiems. Be to, dirbantiems pensininkams pensijos negalėjo būti mažinamos daugiau nei nedirbantiems. Didesnės nei 650 litų senatvės pensijos nuo šių metų pradžios sumažintos 1,5-70%.

Premjero Andriaus Kubiliaus teigimu, realiomis finansinėmis galimybėmis nepagrįstas užmojis didinti pensijas gali grėsti valstybinės valiutos lito pastovumui. Reikėtų laikytis planų ir per 2011 m. pensijų nedidinti, o 2012 m. pradėti jas pamažu atstatyti. A. Kubiliaus skaičiavimais, nuo kitų metų atstačius pensijas, biudžetui kainuotų 600 mln. litų.

Prezidentė Kazachstane

Gruodžio 1 d. Kazachstano sostinėje vykusiame Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) viršūnių susitikime Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė Jungtinių Tautų (JT) generaliniam sekretoriui Ban Ki Moon teigė, jog Lietuvai kitais metais perimant ESBO pirmininkavimą vienas svarbiausių uždavinių bus tolesnė šios organizacijos reforma.

Pasak prezidentės, JT ir ESBO turi glaudžiau bendradarbiauti sprendžiant išsprendusių konfliktų, žmogaus teisių ir demokratijos pažeidimų problemas. Ban Ki Moon ir D. Grybauskaitė taip pat kalbėjosi kaip aktyviau koordinuoti ESBO ir JT bendrus veiksmus kovojant su narkotikų gabenimu.

Bendradarbiavimą ESBO rėmuose Lietuvos vadovė dvišaliame pokalbyje aptarė ir su JAV valstybės sekretore Hillary Clinton. Astanoje D. Grybauskaitė susitiko ir su Kazachstano prezidentu Nursultanu Nazarbajevu, su kuriuo aptarė ESBO pirmumus ir dvišalius santykius. Pasak šalies vadovės, Kazachstano prezidentas jai patvirtino, jog jo šalis yra suinteresuota dvišaliu ekonominiu bendradarbiavimu ir sieks didesnių prekybos su Lietuva ir abipusių investicijų apimčių. **RSJ**

Garbingą istorijos lapą atskleidžiant

Tarptautinė paroda, skirta Žalgirio pergalės 600 metų jubiliejui (1410-2010),
2010 m. lapkričio 10 d. – 2011 m. sausio 30 d. Radvilų rūmai (Vilniaus g. 22, Vilnius)

Žalgirio mūšio paveikslas. Lietuvą pasiekė didžiausias kada nors šalyje rodytas Žalgirio mūšio paveikslas, prieš 100 metų nutapytas lenkų dailininkų Zygmunt Rozwadowskio ir Tadeusz Popielio. Istorinio mūšio panoramą vaizduojantis meno kūrinys lapkričio 8 d. išpakuotas Vilniuje, prie Radvilų rūmų. Anot Valdovų rūmų pranešimo, Lietuvoje pirmą kartą rodomas tokio dydžio paveikslas. Žalgirio mūšio 500-osioms metinėms paminėti 1910 m. nutapyto kūrinio plotas siekia 50 kvadratinių metrų. Šis paveikslas-kūrinys nežinomomis aplinkybėmis dingio Antrojo pasaulinio karo metais. Po penkių dešimtmečių jis buvo surastas Ukrainoje, Lvovo istorijos muziejuje. Ruošiantis Žalgirio pergalės 600-osioms metinėms, paveikslas buvo atnaujintas Krokuvos Vavelio karališkosios pilies – Valstybinių meno rinkinių muziejuje. Z. Rozwadowskio ir T. Popielio darbas laikomas svarbiausiu Žalgirio mūšio 600 metų jubiliejui skirtos tarptautinės parodos „Kaip tai atsitiko Didžiajame mūšyje... Žalgirio atodangos bruožu“. Radvilų rūmuose lapkričio pradžioje atidarytoje parodoje buvo pristatyta per 300 roдиниų iš Lietuvos, Lenkijos ir Ukrainos, pateikiamas istorinių kautynių atminimo tradicijos žmonių savimonėje, literatūroje, mene, ikonografijoje klostymasis bei sklaida Lietuvoje ir Europoje nuo XV š. iki šių dienų. (BNS)

PARODĄ GLOBOJA: Lietuvos respublikos kultūros ministeris dr. Arūnas Gelūnas bei Lenkijos respublikos kultūros ir valstybinio paveldo ministeris Bogdan Zdrojewski

PARODOS ORGANIZATORIAI: Valstybinis muziejus Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės valdovų rūmai, Vavelio karališkoji pilis – Valstybiniai meno rinkiniai, Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka, Vytauto Didžiojo karo muziejus, Lenkijos institutas Vilniuje.

Tarptautinė paroda „Kaip tai atsitiko Didžiajame mūšyje... Žalgirio atodangos“ – vienas paskutinių ir ryškiausių istorinių kautynių, nulėmusių Lietuvos, Lenkijos bei viso šio Europos regiono likimą, 600 metų jubilėjaus renginių Lietuvoje bruožų, taip pat vienas paskutinių jubiliejinių metų programos kultūrinių sąskambių. Šią parodą parengė Lietuvos, Lenkijos ir Ukrainos muziejininkai, talkinami Vokietijos, Šveicarijos, Austrijos, Švedijos bei Čekijos mokslininkų ir kultūrininkų. Ji liudija lietuvių, lenkų, ukrainiečių ir kitų su Žalgirio tradicija susijusių tautų bendros istorinės atminties gyvybingumą, praeities stereotipų įveikimo galimybes, nūdienos ryšių aktualumą bei ateities bendrystės vieningoje Europoje viltį.

Paroda skirta ne Žalgirio kautynių istorijai pasakoti, karo su Vokiečių ordinu priežastims, mūšio eigai arba padariniams analizuoti. Pagrindinis jos tikslas – atskleisti su šia Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės ir Lenkijos karalystės jungtinės kariuomenės bendra pergale susijusius istorinės atminties fenomenus, pergalės ženklus ir jų fiksimą įvairiomis formomis

bei būdais nuo pat XV š. iki šių dienų, Žalgirio herojų istorinį įvaizdį istoriografinėje tradicijoje, literatūroje, dailėje.

Sumanymas surengti šią parodą Vilniuje kilo prieš kelerius metus, kai kartu su Vavelio karališkosios pilies – Valstybinių meno rinkinių vadovais – direktoriumi prof. Jan K. Ostrowski ir Jerzy T. Petrus – buvo svarstomos bendrų parodinių, mokslinių ir kitų muziejinių projektų galimybės. 2009 m. sėkmingai įgyvendinant Lietuvos tūkstantmečio programos parodą „Vavelis Vilniuje. Nuo Jogailaičių iki Abiejų Tautų respublikos pabaigos“, sutarta kartu paminėti ir 600-ąsias Žalgirio pergalės metines netapačiomis parodomis Krokuvėje ir Vilniuje. Krokuvos Vavelio karališkojoje pilyje 2010 m. liepos 15 – rugsėjo 30 d. veikusi paroda „Žymiajai pergalei paminėti. Žalgirio mūšio 600-ųjų metinių proga“ („Na znak świetnego zwycięstwa. W sześćsetną rocznicę bitwy pod Grunwaldem“), kurią atidarė Lenkijos ir Lietuvos valstybių vadovai – Bronisław Komorowski ir Dalia Grybauskaitė, įkvėpė Vilniuje surengti parodą „Kaip tai atsitiko Didžiajame mūšyje... Žalgirio atodangos“. Iš Krokuvos į Vilniaus parodą atkeliavo ir bemaž 80 roдиниų, abiejose parodose bei jų kataloguose panaudota daug tos pačios ikonografinės medžiagos. Tačiau Vilniaus parodą gerokai papildyta ir praplėsta lietuviškomis Žalgirio atminties atodangomis, Lietuvoje saugomais istorinės pergalės ženklais – daugiau kaip 200 roдиниų. Simboliška, kad ir Vilniaus parodą globoja dviejų šalių (Lietuvos bei Lenkijos) ministrai Arūnas Gelūnas ir Bogdan Zdrojewski, tęsiantys valstybių preziden-

dentų tradiciją globoti Krokuvos parodą.

Vienas išpūdingiausių Vilniaus, kaip ir Krokuvos, parodų roдиниų – Tadeusz Popiel ir Zygmunt Rozwadowski sukurta monumentalioji diorama „Žalgirio mūšis“ (Vilniuje rodoma 2010 m. lapkričio 10 – gruodžio 5 d.). Jos pristatymas 1910 m., minint Žalgirio pergalės 500-ųjų metinių jubiliejų, kartu su Antano Vivulskio paminklo atidengimu tapo svarbiausiais istorinių kautynių paminėjimo bruožais. Šiandien šis paveikslas priklauso Lvovo istorijos muziejui (Ukraina). Kitaip negu genialaus istorizmo dailininko Jan Matejko drobė „Žalgirio mūšis“ (1878), ši diorama tiek nesuasmensina kautynių dalyvių, istorinių asmenybių, bet pirmiausia siekia atkurti lemtingo mūšio išpūdį.

Prieš 100 metų vykusius pasirengimus paminėti Žalgirio pergalę Vilniaus parodoje taip pat primena Kaulo Vytauto Didžiojo karo muziejuje saugomi Jan ir Tadeusz Stykowie paveiksai (1909, 1937) Žalgirio tema, turėję tapti eskizais dar vienam panoraminiam paveiksliui sukurti, kuris turėjo būti 1910 m. rodomas Krokuvos barbakane. Prieš šimtmetį vykusios Žalgirio pergalei skirtos išskilmės parodoje taip pat pristatomos pasitelkiant 1910 m. išleistus specialius leidinius, suvenyrus, Krokuvos ir Vilniaus šventimų fotografijas. Rengiant parodą, paaiškėjo neįtikėtinas faktas – etninėje Lietuvoje bei lietuvių išėivijoje lietuvių, lenkų, rusų ir gudų k. Žalgirio tema 1910 m. buvo paskelbta daugiau kaip 200 straipsnių ir mažesnių žinučių. Lietuvių ir lenkų vainikais buvo pagerbtas Vytauto monumentas Vilniaus katedroje. Įdomus to meto liu-

dytojas, kartu atspindintis ir Antrojo pasaulinio karo nulemtus kultūros paveldo sunaikinimus, nacistinės Vokiečių požiūrį į Vokiečių ordino tradiciją, – parodoje rodomas vienintelis išlikęs 1939 m. vokiečių sunaikinto A. Vivulskio paminklo, skirto Žalgirio mūšiui, fragmentas – Lietuvos didžiojo kunigaikščio Vytauto galva. Ro-domas ir autentiškas Žalgirio paminklo, sukurto pagal A. Vivulskio projektą, gipsinis modelis.

1910 metai buvo Žalgirio pergalės atminimo suaktualinimo kulminacija, tačiau paroda siekia atspindėti šių istorinių kautynių atminimą nuo pat jų pabaigos. Trumpai pristatoma karo su Vokiečių ordinu istorija, Žalgirio mūšio eiga, Lietuvos ir Lenkijos jėgų suvienijimo, nulemtu 1385 m. Krėvos susitarimo, reikšmė. Greta mūšio schemų rodomi Žalgirio laikų ginklai ir kiti archeologiniai radiniai, Vokiečių ordino magistrų kronikos iš Karaliaučiaus istorinių rinkinių, Žalgirio laukų fotografijos su didžiojo magistro žūties vietoje iškart po mūšio pastatytos koplyčios liekanomis, senoji Žalgirio mūšio ir jo herojų – Jogailos bei Vytauto – ikonografija, Jan Długosz veikalo *Prūsų vėliavos (Bandieria Prutenorum)* leidiniai. Pristatomi ir du autentiški, vieni ankstyviausių išlikusių Jogailos ir Vytauto portretai (XVII š. pab.–XVIII š. pr.), šiandien saugomi Krokuvėje bei Vilniuje ir taip liudijantys istorinius senųjų Lenkijos bei Lietuvos sostinių ryšius. Lietuvos ir Lenkijos jėgų suvienijimą taip pat simbolizuoja 1852 m. skulptoriaus Tomasz Oskar Sosnowski Romoje sukurta balto marmuro skulptūra „Jogaila ir Jadvyga“.

Nukelta į 12-tą psl.

ieškosime naujų strategijų ir lėšų

Tęsinys iš 47-48 nr.

RAMŪNĖ SAKALAITĖ-JONAITIENĖ

Darbo grupės

Po pietų pertraukos, kurios metu buvo rodomos IX Dainų šventės skaidrės, KLB-KV pirmininkė pakvietė visus pasiskirstyti į penkias darbo grupes, kurių tikslas – aptarti ir pateikti siūlymus nustatytoms veiklos sritims. Po diskusijoms paskirtos valandos, grupių nariai grįžo salėn visiems pristatyti savo siūlymus, iš kurių išplaukė dalis suvažiavimo rezoliucijų.

Pirmosios grupės užduotis – strateginis planavimas. Norint užtikrinti KLB ateitį, atsižvelgiant į kintančias veiklos sąlygas, reikia nustatyti darbo gaires ir kaip jas įvykdyti. Savo išvadose grupė pabrėžė, kad būtina sustiprinti ryšius tarp apylinkių, atkreipiant ypatingą dėmesį į Vakarų Kanadą. Reiktų rengti Lietuvių dienas arba tarybos suvažiavimą Vakaruose. Svarbu, kad darbo grupės nariai palaikytų ryšius, kad grupės darbas būtų ilgalaikis. Sričių temomis turėtų būti surengti seminarai, suvažiavimai, o bendruomenės valdybos darbas būtų sudaryti sąlygas tokiems renginiams. Naudinga būtų užvesti narių registrą. O krašto valdybos nariai turėtų kasmet aplankyti visas apylinkes, kad būtų palaikomi asmeniniai ryšiai, ne tik elektroniniai. Krašto valdyba turėtų sudaryti strateginį planą ateities veiklai.

Švietimo srityje pasisakyta, jog yra noro, kurį yra pareiškę ir sporto šakos ir naujai atvažiavusieji, gilinti lietuvių kalbos žinias. Todėl švietimo komisijos užduotis būtų surinkti švietimo medžiagą, užtikrinant, kad ji būtų visiems prieinama. Būtų naudinga surengti švietimo suvažiavimus, net tik liuanistinių mokyklų mokytojams, bet ir organizacijų vadovams, kuriems švietimas yra aktualus. Taipgi reiktų pasidalinti patirtimi su kitų etninių bendruomenių švietėjais. Kultūrinių renginių – parodų, kolektyvų programų – mainai yra labai reikalingi. Būtina paskelbti renginių kalendorių. (Red. pastaba: dvikalbis veiklos kalendorius jau yra skelbiamas TŽ tinklalapyje www.tevzib.com, ir visos apylinkės ir organizacijos yra kviečiamos atsiųsti jam papildymus adresu: tevzib@rogers.com, kad nereiktų naršyti įvairiuose tinklalapiuose.)

KLMA didžiausias iššūkis šiuo metu yra lėšų telkimas jo tolesnei veiklai. Aukotojams galima siūlyti įamžinti savo pavardę kuriam nors muziejaus arba archyvo įrengimui – būtų pridėdama, pvz. prie

knygų lentynų jo vardas ir pavardė, vietovė. Būtina kreiptis į verslininkus, į kredito kooperatyvus, į Kanados lietuvių fondą konkrečių projektų apmokėjimui. Patalpas galima būtų išnuomoti dailininkams, dailininkų draugijoms ar kitoms tinkamoms organi-

KLB pirm. J. Kuraitė-Lasienė ir KLJS pirm. Danielius Šarūnas

zacijoms. KLMA patalpų tvarkymui sudaryti savanorių grupę. Kai kurias parodas galima būtų vežti į kitas apylinkes, kad muziejaus-archyvo darbas būtų akivaizdus ir plačiau žinomas. Artėjant KLMA 30-mečiui, rengti vajų šios institucijos išlaikymui. S. Staškevi-

XXI Kanados lietuvių bendruomenės krašto tarybos pirmojoje sesijoje vyko diskusijos apie KL Muziejų-archyvą

čienė jį jau pradėjo – surinkdama po dolerį iš kiekvieno suvažiavime dalyvavusio, jau sukaupe \$86. Tai graži pradžia KLMA veiklos atgaivinimui.

Ryšiai

Ryšiams su visuomene šiais laikais itin svarbus yra atnaujintas KLB tinklalapis www.klb.org. Šalia kitur jau minėto renginių kalendoriaus, yra įvairių būdų techniškai pagreitinti jo prieinamumą ir patį tinklalapį tobulinti, jį plečiant ir padarant naudingesnį vartotojui. Darbo grupė ir toliau domės tinklalapio techniniais reikalais. Konsulė V. Jatkonienė ryšių klausimu pridėjo, kad norintys gauti informacijos apie ambasados veiklą gali atsiųsti savo el. pašto adresą į ambasadą – rašyti: ottawa@lithuanianembassy.ca.

Po grupių pranešimų, Rezoliucijų komisija pristatė gautus siūlymus, išplaukusius iš diskusijų ir išvadų. Kai kurie liko kaip pasiūlymai, kiti tapo rezoliucijomis. Jose ofi-

cialiai padėkota KLF už paramą lietuviybės išlaikymo darbams, Kalgario lietuvių bendruomenei už \$1000 auką, Anapilio sodybai už patalpas, IX Dainų šventės meno vadovei Daliai Viskontienei ir rengimo komiteto kopirakininkams Pauliui ir Rasai Kurams, tarybos suvažiavimo ruošėjams, kadenciją baigusiems krašto valdybos nariams.

Pasiūlyta, kad kiekvienas lietuvis ar lietuvių kilmės gyventojas Kanadoje paaukotų bent vieną dolerį KLMA išlaikymui. KLB Krašto valdybai pavesta sudaryti sąlygas KLMA patalpų vartojimui/nuomojimui, liuanistinio švietimo medžiagos suderinimui, švietimo suvažiavimo rengimui, ryšių su kitų tautybių švietėjais užmezgimui, švietimo premijos įsteigimui. Kultūros srityje siūloma skatinti bendruomenės narius prumeruoti *Tėviškės žiburius* Lietuvoje gyvenantiems draugams, giminėms bei Lietuvos organizacijoms, mokslo įstaigoms; organizuoti kultūrinių programų aplankymą/siuntimą į įvairias apylinkes.

Ilgai gvildenę IX Dainų šventės pelno vartojimą ir tolesnių komiteto projektų įgyvendinimą, tarybos nariai nutarė, kad KLB KV padengs IX Dainų šventės tinklalapio išlaikymo išlaidas iki 2016 m. (\$1200), ir paskirs lėšų pradinėms IX DŠ DVD gaminiui išlaidoms. Taip pat dalis IX DŠ pelno būtų naudojama kaip finansinis pagrindas Kanados kultūrinių grupių veiklai. Kultūros komisijoje turėtų būti atskiras padalinys, kuris rūpintųsi kultūrinės veiklos tęstinumu, planuojant konkrečius renginius, seminarus ir pan. Svarbiausia – KLB krašto valdybai pasiūlyta iki kito Tarybos suvažiavimo sukurti strateginį 5 metų planą, stengiantis užtikrinti KLB gyvatingumą, atsižvelgiant į besikeičiančias veiklos sąlygas. Priėmus rezoliucijas, suvažiavimas užbaigtas Lietuvos himnu. Tarybos ir valdybos nariai prie užkandėlių pasidalino išpūdžiais prieš išsiskirstydami į savo apylinkes.

(Ntrs. autorės)

KANADOS ĮVYKIAI

Slaptumo painiavos

Kanados vyriausybė, kaip ir kitos pasaulio valstybės bei visuomenė, smerkia “WikiLeaks” savininko pastangas paskleisti neteisėtai gautus slaptus JAV valstybės departamento diplomatinio susirašinėjimo dokumentus. Paskelbti pirmieji 200 dokumentų iš turimų 250,000 nesukėlė ypatingo sąmyšio diplomatų pasaulyje. Pirmuosiuose paskelbtuose diplomatinuose laiškeluose yra buvusio Kanados Saugumo tarnybos (CSIS) vadovo Jim Judd pastabos apie kliūtis, sekant teroristams palankių organizacijų pinigų rinkliavas ir lėšų perdavimą jiems. Australijos pilietybę turintis Jullian Assage, 39, prisidengdamas viešumo teise, jau prieš tai paskelbė pavogtus JAV dokumentus apie Afganistano įvykių eigą ir vertinimą. Dabar jis pradeda skelbti 250,000 pavogtų JAV diplomatinio susirašinėjimo dokumentų. *Interpol* paskelbė “WikiLeaks” steigėjo paiešką, norėdama jį apklausti dėl kaltinimų išprievartavimu Švedijoje. J. Assage tvirtina, kad Švedijos teisme jis buvo išteisintas, dabar nauja kaltinimų banga bandoma jį nutildyti. “WikiLeaks” internetinė dokumentų vagystė verčia susirūpinti valstybių dokumentų ir ryšių slaptumu ir saugumu.

Newfoundland-Labrador provincijos vyriausybė atsisveikina su savo vadovu Danny Williams, kuris pranešė paliekęs politinę veiklą. Prieš metus energingam ir atkakliam šios provincijos interesų gynėjui buvo atlikta širdies operacija. D. Williams pasitraukia, užbaigęs rengti svarbų energetinį projektą su N. Škotijos provincija – pastatyti žemutinės Churchill užtvanką ir hidroelektrinę. Per savo vadovavimo metus D. Williams gynė provincijos žvejų, naftos verslovių interesus ir pavertė vargstančią provinciją finansiškai savarankiška, nepriklausoma nuo federacinės vyriausybės pašalpų. Kaip politikas jis pasižymėjo antifederacinėmis nuostatomis, tačiau visada pasiūlydavo ir rasdavo abipusius susitarimus. Iki rinkimų vadovavimą provincijai perima D. Williams vyriausybės ministrė Kathy Dunderdale.

Kvebeko liberalų vyriausybės vadovas Jean Charrest išlaikė savo pareigas po balsavimo. Kaltinamas ryšiais su nusikalstamu verslu statybose, palankumu kyšininkams ir papirkinėtojų, premjeras buvo priverstas skelbti balsavimą dėl pasitikėjimo, kurį laimėjo nedidele 4 balsų persvara. Po balsavimo patvirtinta, kad ne-

bus rengiami brangiai kainuojantys valstybinis ir nepriklausomas tyrimai. Nusikaltimų statybos versle aiškinimu užsiims teisinės įstaigos, bus sukurta nuolatinė antikorporcinė agentūra.

Dviejose rinkiminėse apylinkėse iš trijų papildomų rinkimų rezultatai buvo palankūs konservatorių mažumos federacinei vyriausybei. Vaughan (ON) ir Manitoboje laimėjo konservatorių kandidatai, Winnipeg North – liberalas. Konservatoriams gera naujiena buvusio Ontario vyriausiojo policijos pareigūno Julian Fantino pergalė Vaughan, kur jau pora dešimtmečių buvo įsitvirtinusi liberalų partija. J. Fantino laimėjo prieš liberalų kandidatą ir dabar atstovaus šiai apylinkėi parlamente Otavoje. Politikos apžvalgininkų nuomone, J. Fantino ši rinkiminė pergalė – tik pirmasis laiptelis į aukštesnes pareigas konservatorių vyriausybėje.

Kanados ekonomikos augimo greitis lėtėja, o kanadiečių asmeninė skola didėja. Paskolų verslovė *Trans Union* praneša, kad vidutinė kanadiečio skola dabar siekia \$3,709. Daugiausia – beveik 10% padidėjo paskolų automobiliams kiekis ir sumos. Labiausiai linke skolintis Kvebeko provincijos gyventojai, mažiausiai – Manitobos.

Daugiau kaip trečdalis pareiškusių norą tapti Kanados piliečiais neišlaiko naujo pilietybės egzamino. Šiomet pavasarį buvo papildytas žinynas apie svarbiausius Kanados istorijos, dabartinės politikos ir kultūros įvykius. Pilietybės egzamino dalyviai per 30 minučių turi atsakyti į 20 klausimų, įskaitant 15 teisingų atsakymų. Esančių 35 egzaminų centrų rezultatai rodo, kad neišlaiko 1 iš 4, kartais 1 iš trijų atsakinėtojų. Blogiausi rezultatai Etobicoke, Scarborough, Winnipego, Niagara Falls ir dar keliuose centruose. Kanados istorijos žinių egzaminą kasmet laiko 150,000 norinčių tapti Kanados piliečiais; iš karto egzaminą išlaiko 75%. Panašūs rezultatai pastebėti ir Australijoje bei D. Britanijoje. JAV pilietybės egzaminą išlaiko apie 60% atsakinėtojų.

Kitamet nuo birželio mėnesio galėsime matyti dešimtosios pakraipos žinių laidas išsiam parą. Kanados radijo ir TV komunikacijų komisija davė leidimą pradėti darbą šiam žinių kanalui anglų kalba. Jo būstinė bus Toronte, darbu naujosiose žinių programose pakviesti talentingi žurnalistai ir redaktorai. SK

MŪSŲ TĖVYNĖJE

DAUGIAU SAVANORIŲ

Socialinės informacijos centro (SIC) tyrimas rodo, kad vis daugiau Lietuvos gyventojų dalyvauja savanoriškoje veikloje, o didžioji jų dalis renkasi aplinkos tvarkymą. 61% Lietuvos gyventojų lapkritį teigė per pastaruosius 12 mėnesių dalyvavę bent vienoje savanoriškoje veikloje. Prieš dvejus metus atliktas toks pat tyrimas parodė, kad tokioje veikloje 2008 m. dalyvavo 48% gyventojų. Didžioji dalis žmonių tokioje veikloje dalyvauja nereguliariai. Gyventojai aktyviau renkasi tokią savanoriavimo veiklą, kuri yra lengviau prieinama, pavyzdžiui, aplinkos tvarkymas, arba kuri yra aktyviai organizuojama, pavyzdžiui, partijų. Tyrimas atkleidė, jog daugiausia gyventojų renkasi aplinkos tvarkymą – ją savanoriškai ir be atlygio savo laisvalaikiu tvarkė 74% apklaustųjų. 38% padėjo senyvo amžiaus žmonėms, 35% – padėjo jaunimui ar vaikams, 32% padėjo organizuoti kultūrinius, meno ar kitus renginius. “Maisto banko” patirtis rodo, jog dešimčiai savanorių reikia bent vieno vadinamojo brigadininko, kuris viską organizuotų, todėl dažnai savanoriavimo veiklos riboja finansinių išteklių trūkumas.

VERTINO VYRIAUSYBĖS DARBA

Lietuvos gyventojai vyriausybės pastarųjų dvejų metų veiklą geriausiai vertina užsienio politikos ir kultūros politikos srityse, rodo nauja apklausa. IQ žurnalo užsakymu “Vilmorus” apklausti gyventojai prasčiausiai įvertino socialinės apsaugos sistemos ir pensijų reformas. Užsienio politiką dešimtbalėje sistemoje šalies gyventojai vidutiniškai įvertino 4.9, kultūros politiką 4.3, užsienio investicijų pritraukimą 3.8 balo. Socialinės apsaugos ir pensijų reformos gyventojų įvertintos 2.4 balo. Panašiai prastai manoma ir apie būsto atnaujinimo programą ir mokesčių politiką – joms vidutiniškai skirta po 2.5 balo, gruodžio mėnesio numeryje rašo žurnalas IQ.

ŽUDYMŲ STATISTIKA

Lietuvoje 2002-2008 m. buvo įvykdyta santykinai daugiau žmogžudysčių nei kitose Europos sąjungos (ES) šalyse, rodo statistikos tarnybos Eurostat paskelbti duomenys. Minėtu laikotarpiu Lietuvoje 100,000 gyventojų teko 8.76 žmogžudystės. Antra šiame sąraše yra Estija, kurioje 100,000 gyventojų teko 6.6 žmogžudystės. Lenkijoje šis skaičius siekia 1.29, Latvijos

duomenys nėra apibendrinti. Nuo dviejų iki trijų žmogžudysčių 100,000 gyventojų buvo įvykdyta Bulgarijoje, Čekijoje, Rumunijoje, Suomijoje ir Škotijoje. Visose kitose šalyse 100,000 gyventojų teko mažiau kaip dvi žmogžudystės. Pirmoje vietoje pagal žmogžudysčių statistiką tarp ES šalių sosti-nių užėmė Vilnius, antroje vietoje Talinas, trečioje – Liuksemburgas. Tačiau smurtinių nusikaltimų skaičius Lietuvoje sumažėjo, nors kai kuriose Vakarų Europos šalyse ši statistika blogėjo.

PERLAIDOTI KARIAI

Vilniuje lapkričio 29 d. perlaidoti 18 Napoleono armijos karių palaikai, kurie rasti praėjusiais metais netoli sostinės. Karstą su Napoleono karių palaikais į kapines atnešė Lietuvos kariuomenės garbės sargybos kuopos kariai, iškilmėje taip pat dalyvavo Prancūzijos Sen Siro karo akademijos studentai. Atlikus tyrimus nustatyta, kad perlaidoti kariai tarnavo trijuose Napoleono armijos padaliniuose: pėstininkų, dragūnų ir husarų pulkuose. Šiose kapinėse iš viso yra palaidota apie 2,000 Napoleono armijos karių, įskaitant 2003 m. rasmus palaikus. Po perlaidojimo ceremonijos buvo pagerbti Antakalnio kapinėse palaidoti Lietuvos laisvės gynėjai. Tą dieną Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institute taip pat vyko šiam renginiui skirta konferencija. Paskaitas konferencijoje kartu su Lietuvos politikos apžvalgininkais skaite ir du Prancūzijos karo istorijos žinovai.

PARAMA PAŠTUI

Valstybės valdomam Lietuvos paštui padidinus prenumeratos pristatymo kainas, kitamet regioninės spaudos pristatymo kaštams kompensuoti gruodžio 1 d. skirta dar 2 mln. litų. Iš viso Spaudos rėmimo fondui kitamet planuojama skirti 3 mln. litų. Šiomet parama regioninei spaudai, kaip ir ankstesniais metais, buvo 1 mln. litų. Lietuvos paštas nuo kitų metų vidutiniškai 40% didina prenumeratos pristatymo įkainius. Anksčiau Lietuvos paštas gaudavo paramą iš valstybės biudžeto už šią paslaugą. Dabar iš Spaudos rėmimo fondo kiekvienais metais turi būti numatyta tam tikros lėšos regioniniams laikraščiams paremti, kad jie galėtų padengti savo dalį išlaidų mokėdami paštui už prenumeratos pristatymą. Lietuvos paštas teigia pernai dėl prenumeratos pristatymo patyręs 15.4 mln. litų nuostolį. **RSJ**

LIETUVIŲ TELKINIuose

Paroda “Eucharistijos stebuklai iš viso pasaulio” Hamiltono Aušros Vartų parapijos mažojoje salėje

Hamilton, ON

LAPKRIČIO 13-14 D.D. Hamiltono Aušros Vartų parapijos mažojoje salėje buvo demonstruota tarptautinė Vatikano paroda “Eucharistijos stebuklai iš viso pasaulio”, kurią pradėjo KLKMD-jos skyriaus valdyba kartu su klebonu kun. Audriumi Šarka. Ją aplankyti buvo kviečiami ne tik Hamiltono, bet ir kitų parapijų bei bendruomenių žmonės. Parodą paruošė ir pristatė Sharon Snaite su sūnumi bei padėjėjais. Stovai supažindino lankytojus su nuotraukomis bei aprašymais Eucharistijos stebuklų, kurie buvo užfiksuoti 17-oje kraštų ir yra patvirtinti Katalikų Bažnyčios. Išsamiai susipažinti su šiais nuostabų keliančiais stebuklais galima ir knygoje *The Eucharistic Miracles of the World*, prie kurios išvertimo iš italų kalbos į anglų kalbą prisidėjo per 30 įvairių specialybių asmenų. Paroda sulaukė daugiau kaip 70 lankytojų. Labai dėkojame Sharon Snaite ir jos komandai, o taip pat E. Liaukuvieni, iš kurios sužinojome apie tokios parodos pakvietimo galimybę ir jos pristatymą per visuotinį KLKMD-jos skyriaus susirinkimą. Stebuklai nesibaigia, jie vyksta kasdien. Prašome Dievą išminties ir tikėjimo juos suprasti. **ME**

A.a. ONOS BAKŠIENĖS atminimui, užjausdami sūnų Laimį (Vanda) ir visus velionės gimines, *Pagalbai Lietuvos vaikams* aukėjo: \$100 – E. Bubnienė; \$20 – K.E. Gudinskai, F.A. Pietrantonio, A. Sta-

naitienė; \$10 – M.F. Gudinskai. Aukotojams dėkingas PLV komitetas.

A.a. STASIUI SENKUI mirus, užjausdami sūnėną Robertą Simonavičių, jo šeimą ir visus velionies gimines, *Pagalbai Lietuvos vaikams* aukėjo: \$50 – D. Saunorienė, P. Volungienė; \$25 – A. Stanaitienė; \$20 – K.E. Gudinskai, H.J. Otto, A. Pilypaitis, P. Šidlauskas; \$10 – M.F. Gudinskai. Aukotojams dėkingas PLV komitetas.

A.a. ANICETO POVILAUSKO atminimui *Pagalbai Lietuvos vaikams* \$20 aukėjo K.E. Gudinskai, V. Bakšienė. Nuoširdus ačiū. **Inf.**

KLUBAS GIEDRAITIS GERAI VEIKIA. Narys Alfonsas Stanevičius nemažai darbo ir laiko įdėjo “gamtos atnaujimui” – pastatė ir pakabino aplink klubo tvenkinį inkilų, kurie tinka antim ir paukščiams. Gamtos priežiūroje dar nemažai planų bei darbų ateityje. Mes jam esame dėkingi.

Žuvavimo sekcija vasaros metu ypatingai pasireiškė – pasinaudojo klubo tvenkiniu, kuriame jau nemažai karpių, ir sėkmingai sugavo nemažai jų. Nauji valdybos nariai Valdas Banys su sūnumi ir Valdas Dambrauskas irgi su sūnumi, naudodami savo europietiška patirtį, naktį sėkmingai žvejojė, namo parsivežė žuvų ir jas patys išrūkino. Malonu, kad nariai gali tiesioginiai pasinaudoti klubo gamta. Rugpjūčio mėnesį klubo nariai E. Gocentas ir K. Žilvytis, kartu su Toronto “Tauro” klubo at-

stovu A. Langu, buvo išvažiuavę meškų medžioti Crystal Falls, ON. Savaitės medžioklė puikiai praėjo – parsivežė dvi meškas. Stirnų medžioklės sezonas dar neužsibaigė – šiais metais dalyvavo klubo nariai E. Gocentas, G. Senkus, P.

Karpių žvejybos metu – Hamiltono Medžiotojų-žūklautojų klube Giedraitis. Linksmi pagavę – iš k. Valdas Banys ir Vytautas Banys (tėvas ir sūnus) Ntr. V. Dambrausko

Šidlauskas, J. Stankus, V. Svilas ir K. Žilvytis. Šaudymo sekcija, kaip visada, nuolat sekmadieniais lavinasi. Lapkričio 14 d. įvyko tarpklubinis šaudymas “Turkey shoot”. Suvažiavo iš kitų klubų šauliai ir per įvairią šaudymo programą sunėšė nemažai pelno. Gera pasisekė, nors oras buvo nekokas. Prie dienos darbų ir gero pasisekimo prisidėjo R. Bartninkas, K. Deksnys, A. Jusys, G. Senkus, P. Šidlauskas, A. Svilas ir V. Svilas. Ypač dėkingi E. Bajoraitienei, kuri, nors pati negalėjo dalyvauti, paruošė maisto, kuris irgi labai prisideda prie geros nuotaikos ir pelno. Virtuvės tvarką prižiūrėjo Sally Svilas, jos draugės ir Antanas Jusys – prie kasos. Visiems esame dėkingi. **G. Senkus**

Lenkija

• Lenkijos regionų ir tautinių mažumų kalbų steigiamojo komiteto susitikimas įvyko Gdanske. Paskaitas skaite įvairių tautinių mažumų universitetų dėstytojai, Varšuvos universiteto profesorius. Šios organizacijos tikslas – saugoti Lenkijos mažumų kalbų įvairovę. Susitikime dalyvavo įvairių tautinių draugijų, taipgi ir Lenkijos lietuvių bendruomenės nariai. Gdanske gyvena kelios dešimtys lietuvių. **JA**

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ interneto tinklalapis www.tevzib.com laukia jūsų apsilankymo. Skaitytojai kviečiami susipažinti su juo ir siųsti savo pastabas elektroniniu paštu – tevzib@rogers.com

Montrealio Šv. Kazimiero parapijos virtuvėje grupė “Prie stalo”. Iš k. organizatorė Alice Skrupskytė, mokytoja/virėja Janė Kuzmickienė, mokytoja/virėja Dana Urbanavičienė ir organizatorė Daiva Jaugelytė-Zatkovic Ntr. V. Lietuvninkaitės

London, ON

LONDONO ŠILUVOS M. MARIJOS PARAPIJIEČIAI lapkričio 28 d. gražiai paminėjo pirmąjį Advento sekmadienį. Mums paskirtoje Mary Immaculate šventovėje išklauseme šv. Mišias, kurias atnašavo kun. Augustinas Simanavičius, OFM, ir diakonas Kazimieras Ambrozaitis, jiems patarnavo ir skaitinius atliko Jurgis Aušrotas, giedojo "Pašvaistės" choristai, vargonais palydinti Dalios Andrulionis Armstrong. Po Mišių rinkomės į šventovės salę vaišams, kurias surengė parapijos taryba. Visus susirinkusius ir maistą palaimino kun. Augustinas Simanavičius, OFM, mus džiugiai vėl aplankęs. Vaišinomės keptu kalakutu bei kitais valgiais – skaniai ir sočiai. Vaikučiams buvo įteiktos kalėdinės dovanėlės, o keli laimingieji parapijiečiai džiaugėsi (vien pobūvio bilietu) tur-

Gavę dovanų vaikučiai

tingos loterijos laimikiais. Rūta Dragūnevičiūtė visiems įteikė kalėdinius sveikinimo atvirukus ir po mažą paketėlį saldainių. Parapijos tarybos

pirmininkė Daina Grigėnienė padėjo visiems už gausų dalyvavimą, o šeimininkėms už pastangas ir gerą maistą. Jaunimas – Ieva ir Arūnas Parancevičiai visiems pakartotinai parodė nuotraukas iš šiais metais Toronte vykusios išeivijos lietuvių IX Dainų šventės ir Joninių gegužinės Londone bei Arūnui tapus pilnų 34-rių... Buvo gera vėl prisiminti malonias vasaros akimirkas ir džiugias akimirkas. Po adventinės popietės vaišių su jaunimo vaidinimu programa, susikaupime liekame laukti sparčiai artėjančių šv. Kalėdų palaimos. **Aldona V.**

DŽIAUGIAMĖS mūsų parapijos gražiai suruoštomis ADVENTINĖMIS VAIŠĖMIS.

ADVENTINIS SUSIKAUPIMAS bus gruodžio 12, ateinantį sekmadienį, 3 v.p.p. Mišių metu. Išpažinčių bus klausoma prieš Mišias. Susikaupimą ves svečias iš Lietuvos kun. Audrius Mikitiukas, Jonavos dekanas ir šv. Jokūbo apaštalo Jonavos parapijos klebonas.

SEKMADIENIŲ MIŠIOS aukojamos sekmadieniais 3 v.p.p. Mary Immaculate šventovėje, 1980 Trafalgar St., London, ON.

GRUODŽIO 12, sekmadienį, Mišios bus už a.a. Petrašiūnų ir Vaitkūnų mirusius. **Inf.**

SKAITYTOJAI PASISAKO

PAPILDYMAS

Tėviškės žiburių š.m. 44 nr., 3-ame puslapyje tilpo įdomus rašinys apie Nežinomojo kareivio kapo atsiradimą Karo muziejaus sodelyje Kaune. Man užkliuvo straipsnio autorius pigus politizavimas. Jeigu keturių vyrų, nešusių karslą nuo patrankos iki kapo, pavardės surado, tai valstybės prezidento, padėjusio gėlių vainiką ir pasakiusio kalbą, Antano Smetonos, lengvai galėjo rasti. Pirmosios Nepriklausomos Lietuvos visi trys prezidentai buvo tikri patriotai, dirbo tik Lietuvai ir žmonių labui. Bet kuri iš jų ignoruoti nevalia. **K. Andruskevičius**, Britų Kolumbija

LIETUVIAI PASAULYJE

JAV

Detroito Dievo Apaizdos lietuvių parapijos metinis susirinkimas įvyko spalio 24 d. po sekmadienio pamaldų parapijos salėje. Mišias atnašavo neseniai paskirtas naujas klebonas kun. Gintaras Jonikas (yra ir šv. Antano lietuvių parapijos klebonas). Jis savo pamokle priminė, kad parapija yra lietuvių centras, kurį visiems lietuviams reikia išlaikyti. Susirinkimą pradėjo parapijos tarybos pirmininkė Rasa Karvelienė ir malda sukalbėti pakvietė kleboną kun. G. Joniką. Praėjusio susirinkimo protokolas priimtas su mažomis pastabomis. Klebonas pranešė, kad parapijai priklauso 234 šeimos (370 asmenų). Per praėjusius metus palaidota 15 parapijiečių, pakrikštyti – 7. Pagal vyskupo nurodymus pertvarkyta parapijos taryba. Kol kas parapija finansiškai išsilauko, ir klebonas padėjo parapijiečiams už aukas. Greitai turėtų pasirodyti Viduos Juškienės redaguotas parapijos leidinys (prieš dvejus metus užplanuotas parapijos šimtmečio minėjime). Buvo parapijos tarybos pirmininkės R. Karvelienės ir tarybos komisijų pirmininkų pranešimai. Iš administracinės komisijos pirmininko pareigų pasitraukė J. Orentas, jo vieton pasisiūlė Robertas Selenis. Taipgi buvo patvirtinti naujos tarybos nuostatai. Susirinkimas baigtas kun. G. Joniko malda.

Vokietija

A.a. Kazimieras Bendoraitis, lietuvių visuomenės veikėjas, 87-nerių metų, po sunkios ligos mirė rugsėjo 6 d. Schwetzingen vietovėje. Velionis gimė 1923 m. sausio 2 d. Kaune. Baigęs gimnaziją, dirbo Kauno savivaldybėje. Į Vokietiją atvyko 1944 m., o 1948 m. įstojo į amerikiečių kariuomenės darbo dalinius. Už gerą pareiginumą jam buvo suteiktas karininko laipsnis. Kuopa, kuriai jis vadovavo, daugelį metų rėmė lietuvišką veiklą. Velionis prenumeravo ir skaitė lietuvišką spaudą, rėmė Vasario 16-osios gimnaziją, darbavosi Lietuvių bendruomenėje, įsijungė į šalpos draugiją "Labdara". Domėjosi literatūra ir muzika. Grojo vargonais – pamaldose jais palydėdavo lietuviškas giesmes. Uoliai dalyvavo lietuvių kultūrinėje veikloje. Dėjo pastangas, kad būtų stiprinami ryšiai su nepriklausoma Lietuva. Apie tai liudija daugybė padėkų, garbės raštų. K. Bendoraitį už ilgametę veiklą šių metų sausio 3 d. Kauno savivaldybė apdovanojo "Gerumo kristalu". Velionies paskutinė

valia: grįžti į Lietuvą, sukaupę biblioteką ir archyvą perduoti Kauno miestui bei Vasario 16-osios gimnazijai. Atsiveikinimas vyko Schwetzingeno kapinių koplyčioje. Po to velionies palaikai buvo sudeginti ir palaidoti Kauno miesto Panemunės kapinėse.

Australija

Kanberos Lietuvių bendruomenės sąjungos metinis susirinkimas įvyko spalio 24 d. Lietuvių būstinėje. Jį pradėjo sąjungos pirmininkas Jonas Mockūnas, išvardydamas praėjusiais metais mirusius narius: Liūdą Budzinuską, Sabiną Neville, Vigį Minių ir Jadvygą Viliūniene. Jie buvo pagerbti tylos minute. Pirmininkas savo žodyje paminėjo ir naujus narius iš Lietuvos ir JAV-bių. Praeito susirinkimo protokolą skaitė valdybos sekretorė Sigita Gailiūnaitė. Išd. Romas Katauskas padarė finansinį pranešimą, pažymėdamas, kad praėjusieji metai buvo itin sėkmingi, iš investicijų gauta 88,700 dol. pelno. Renginių koordinatore Barbara Šilinis pranešė, kad buvo suorganizuoti sėkmingi Kalėdų pietūs, paminėta Vasario 16-oji, kalbėjo ALB krašto valdybos pirmininkė dr. Angonita Wallis, o meninę programą atliko Sydney miesto lietuvių choras "Daina" ir tautinių šokių grupė "Sūkurys". Su latviais ir estais surengtas Trėmimų minėjimas. Tautos šventė atšvęsta iškilmingais pietumis. Revizijos pranešimą padarė Viktoras Martišius. Po trejų metų darbo iš valdybos pasitraukė pirmininko pareigas ėjęs J. Mockūnas. Nauja valdybos pirmininkė – Rasa Mauragienė ir kitai kadencijai savo pareigose pasilikę nariai: Romas Katauskas, Barbara Šilinis, Sigita Gailiūnaitė ir Tony Cibiras. Revizijos komisiją sudaro: Viktoras Martišius, Mindaugas Mauragis ir Tadas Žilinskas.

Airija

Dubline Lietuvos ambasadorius Vidmantas Purlys įteikė pirmuosius Lietuvos pasus, išduotus Lietuvos ambasados Airijoje. Pasai buvo įteikti trims seserims Lietuvos pilietėms. Ambasadorius joms palinkėjo būti aktyviomis Lietuvos pilietėmis, saugoti ir puoselėti lietuvių kalbą bei lietuviškus papročius. Š.m. kovo mėnesį įsigaliojo nauja pasų išdavimo bei pakeitimo tvarka. Anksčiau reikėjo kreiptis į Lietuvos užsienio reikalų ministeriją. Pastaroji pavedavo pasų išdavimą bei pakeitimą Migracijos departamentui. Tai užtrukdavo nemažai laiko – reikėdavo laukti kelis mėnesius. Būklė pasikeitė, įvedus naują tvarką. **JA**

HAMILTONO PENSININKŲ NAMAI

"RAMBYNAS"

Vieno miegamojo butai su virtuve
apie \$650 per mėnesį, įskaitant
elektrą ir šildymą

Pastatas yra saugus, ramus ir gerai prižiūrimas. Gražiam kieme plytelėmis iškloti takai, pritaikyti pasivaikščiojimui paprastai arba su ratukais. Veikia biblioteka ir mankštos kambariai. Šiuo metu yra keli laisvi butai.

SKAMBINKITE

1-905-526-8281

1880 Main St.W., Hamilton, ON, L8S 4T7

"RAMBYNO" administracija

*Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje,
įsikūręs nuosavuose namuose -*

TALKA

LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 905 544-7125 Fax. 905 544-7126

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 69 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
taupomąją sąskaitą0.25%
čekių sąskaitą iki0.25%

INDĖLIAI:

90 dienų indėlius0.50%
180 dienų indėlius0.50%
1 m. term. indėlius1.50%
2 m. term. indėlius1.90%
3 m. term. indėlius2.40%
4 m. term. indėlius2.65%
5 m. term. indėlius2.85%

RRSP ir RRIF

(Variable)0.50%
1 m. ind.1.50%
2 m. ind.1.90%
3 m. ind.2.40%
4 m. ind.2.65%
5 m. ind.2.85%

PASKOLAS

Asmenines nuo3.50%
Nekiln. turto 1 m.3.50%

ATIDARYKITE TALKOJE NAUJA

TAUPOMĄ SĄSKAITA, ATLEISTA
NUO VALSTYBĖS MOKESČIŲ -
(Tax-free savings account - TFSA)

MOKAME PALŪKANAS:

Variable - 1.50%
1 metams - 1.75%
2 metams - 2.25%
3 metams - 2.50%
4 metams - 2.75%
5 metams - 3.10%

•Nemokami čekių sąskaitų
apmokėjimai

•Narių santaupos
apdraustos TALKOS
atsargos kapitalu
3 mln. dol. ir Kanados
valdžios iki \$100,000.00
sumos draudimu

Sekite kasdienę informaciją apie nušimčius TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ - INTERAC KORTELĖ
TINKLAPIS: www.talka.ca

Kur drambliai kovoja su žmonėmis

Įdomi kelionė per Jungtinių arabų emyratus (JAE) ir Šri Lanką

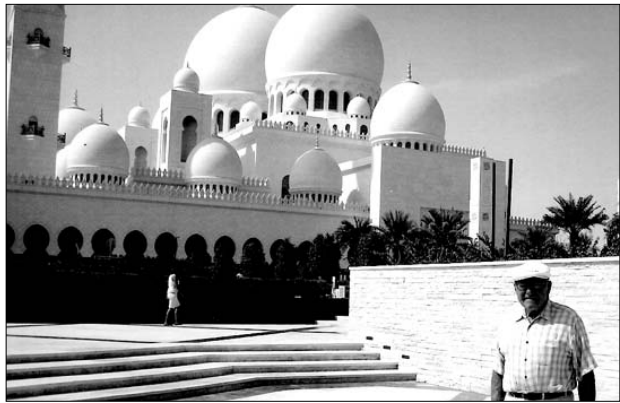
ALINA ŽILVYTIENĖ

Pakviesti ilgamečio šeimos draugo George Frid, buvusio Hamiltono policijos viršininko padėjėjo, ir jo žmonos Mary vykti į Pasaulio policijos organizacijos draugystės suvažiavimą Šri Lankoje ilgai negalvojom. Džiaugėmės, kad nepaklausėm šeimos ir draugų atkalbinėjimų – kelionė buvo saugi ir labai įdomi. Nematėm jokių riaušių. Pasižiūrėję į pasaulio žemėlapi, nutarėm pakeliui sustoti Jungtinių arabų emyratų valstybėje, kur praleidom visą savaitę: 3 dienas Abu Dhabi ir 4 dienas Dubai.

Rugpjūčio 5 d. išskridom iš Toronto Pearson oro uosto į Abu Dhabi tiesioginės Etihad linijos lėktuvu, kuris dar nėra sumažinęs patarnavimų. Galėjome vežtis po du lagaminus, maisto ir gėrimų perteklius, o trečioj klasėj vietos daug, tad patogiai praleidome 14 skridimo valandų.

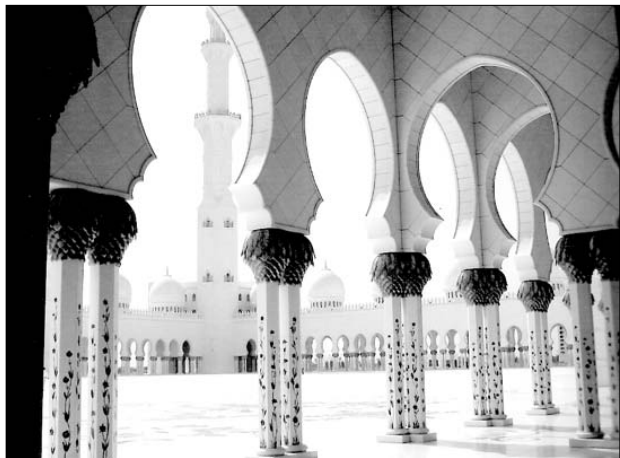
Abu Dhabi – JAE sostinė

Tai išvertus reiškia “Gazelių tėvas”. Įsikūrusi T pavidalo įlankoje prie Persų jūros, užima 67,340 kv km, turi apie 860,000 gyventojų. Dauguma Islamų tikybos. Čia gyvena ir karališkoji šeima, ir šeikas Khalif bin Zayed Al Nahyan. Valdžia – Karališkoji konstitucija. Tai vienas moderniausių arabų miestų. 2007 metais *Fortune* jis buvo paskelbtas pačiu turtingiausiu miestu pasaulyje. Dabar yra vienas pasaulio didžiausių alyvos tiekėjų, bet pradeda įvairinti savo ekonomiką, platindamas turizmą ir finansinius patarnavimus. Apsistojom “Fairmont Bal Al Bahar” viešbutyje. Tai naujas, dar metų neturintis viešbutis su pačiais moderniausiais įrengimais. Pailsėję ir skaniai papusryčiavę, leidomės apžiūrėti miesto.

Kazys Žilvytis, Abu Dhabi, JAE, prieš einant į “Sheikh Zayed Mosque”

Pirmas sustojimas – “Sheikh Zayed Mosque”. Tai šešta didžiausia pasaulyje mečetė, talpinanti 40,000 maldininkų, pavadinta Sheikh Zayed bin Sultan Al Nahyan vardu, pirmojo prezidento ir Emyratų valstybės įkūrėjo, kuris ir yra palaidotas šioje mečetėje. Prieš įeidamos visos moterys turėjome apsilikti juodu drabužiu (ABAYA) ir užsidėti skarą (SHEILA) ant galvos. Drabužiai buvo išvalyti ir pritaikyti moterų dydžiui. Vyrai turėjo vilkėti ilgom kelnėm. Jei kuris buvo trumpom, davė ir liepė apsijuosti skarom. Visi turėjome nusiauti batus. Suskirstė po 10 žmonių grupes ir mums paskyrė jauną, gražiai anglų kalba kalbančią vedlę. Neišpasakyto grožio pastatas iš balto marmuro, kainavo \$2 (JAV) milijonai. Kolonos išpuoštos spalvotom “Mother of Pearl” gėlėmis, paaukuoti ornamentai, viduje – pasaulyje didžiausias sietynas, sveriantis 9 tonas, atgabentas iš Vokietijos, kainavęs daugiau kaip \$9

Kiemas su paaukuotom kolonom ir marmuro grindim “Sheikh Zayed Mosque” Abu Dhabi, JAE

milijonus (JAV). Grindys dengtos 5,000 kv. metrų rankų darbo kilimu (sakoma, kad ir šis kilimas yra pats didžiausias pasaulyje); išaustas Irane, audė 2,000 audėjų net 2 metus.

Ši mečetė buvo oficialiai atidaryta 2007 metais, ir leidžiama joje lankytis nemokamai visų religijų turistams. Valdžia nori rodyti Islamo religiją ir savo kultūrą. Nusipirkom “The Big Bus” turistinio dviejų aukštų autobuso bilietą. Jame važiuojant galima klausytis net aštuoniomis kalbomis paaiškinimus.

Paplūdimys, Abu Dhabi, JAE

Yra tam tikros stotys, kur išlipus po kiek laiko vėl gali grįžti į ateinančią autobusą ir toliau važiuoti. Bilietas galioja 24 valandas. Deja, dėl nežmoniško karščio (100-130°F) negalėjom daug vaikščioti. Grožėjomės važiuodami vėsinau autobusu. Miestas statosi – kur nepažiūri, didžiuliai statybos kranai, gatvės plačios. Paplūdimys švarutėlis ir mėlynas, mėlynas Persų įlankos vanduo, palmių alėjos, baltutėlis smėlis, bet per karšta net keletą minučių išbūti paplūdimyje.

Sugrįžus į viešbutį, kiekvieną kartą pasitinka patarnautojai su šaltais rankšluostėliais ir skaniu gėrimu. Atsigavę, pailsėję ir vėl toliau. Negalėjome nepamatyti ir nepajausiti dykumų gyvenimo. Užsisakėme dienos kelionę “The Desert Safari Dune Bashing”. Tai išvyka – tai važiavimas džipais per labai aukštą smėlio kopas. Moterys buvom išpėtos, kad čia bus išgąstinga kelionė, todėl važiavo tik vyrai, o aš ir Mary buvom nuvežtos į arabišką palapinių stovyklą, kur viduryje dykumos pastatytose palapinėse su persiškais kilimais ant grindų ir šilko pagalvėm, ilsėjomės ir laukėm jų sugrįžtant. Sugrįžę vyrai džiaugėsi, kad mes nutarėm nevažiuoti kartu, nes daugelis moterų, na, ir keletas vyrų (ne mūsų), sirgo, išlipo iš džipų pabalę ir net kiti pažaliavę... Vakare buvo tradicinio maisto vakarienė, programa su “pilvo šokėjom”. Taip pat galima buvo apsirengti arabiškais drabužiais, rūkyti “huka” pypkę, gauti “henna” tatų, joti kupranugariais ir grožėtis mėlynu dykumos dangumi. Į Dubai važiavome limuzinu pustrečios valandos per dykumas; visur vien smėlis, kurį pustė kaip sniegą.

Dubai

Tai antras didžiausias JAE miestas, 4,114 kv. km ploto, 2,262 milijonų gyventojų, įsikūręs prie Persų įlankos. 1966 m. buvo atrasta alyva ir nuo to laiko patraukė viso pasaulio dėmesį. Dubai – neišpasakoto modernumo, dydžio, pločio, aukščio. Kas tik stoma pasaulyje geriausio ir didžiausio, ten yra. Š.m. sausio 4 d. buvo oficialiai atidarytas aukščiausias pasaulio pastatas Burj Khalifa, (turėjo pakeisti pavadinimą, iš Burj Dubai į Burj Khalifa Abu Dhabi prezidento vardu, kuris išgelbėjo vos nebankrotuojantį Dubai miestą savo pinigine paskola). Pastatas turi 160 aukštų, yra 828 metrų aukščio, kainavo apie pusantro milijono (JAV) dol., pastatytas per 5 metus. Turėjom nusipirkę bilietus pasikelti į 124-tą stebėjimo aukštą. Tačiau dėl kito išipareigojimo negalėjome to padaryti.

Praleidom keletą valandų to milžino papėdėje, prie kurio yra “The Dubai Fountain”. Fontanas – užimantis 30 akrų ploto, apšviestas 6,600 prožektorių, 275 m ilgumo, šaunančio vandenį iki 150 m aukščio pagal klasikinę ir arabų muziką. Spektaklis prasideda sutemus, kartojasi kas 12-20 minučių, vis skirtingom spalvom apšviestas vanduo ir vis kita muzika. Nežinojom net kur žiūrėti; ar į aukščiausią pasaulio pastatą arabų nakties fone ar į šokantį vandenį. Mėginom matyti abu vaizdus. Norėdami

kuo daugiau apžiūrėti, vėl važiavom “The Big Bus”. Dubai yra 2 linijos – viena miesto linija, o kita pajūrio. Važiavom abiem.

Aplankėm daug “Souks” turgų. Yra aukso turgus, šilko turgus, prieskonių, žuvies ir t.t. ir t.t. Galėjome apžiūrėti tik tuos, kurie yra po stogu ir vėsina; lauko turgus matėm tik iš autobuso. Aplankėm ir gana daug laiko praleidome garsiajame “Dubai Mall”. Tai pasaulyje didžiausias prekybos ir pramogų centras, kur įrengta milžiniška čiuožykla, akvariumas 10 milijonų litrų vandens talpos su 33,000 jūros gyvūnų ir šimtais brangiausių parduotuvių. Kiekvienoj kelionėj nusiperku kokį drabužį prisiminimui, bet šį kartą, kai pamatė mano vyras kainas, sakė: “Tai gal jau ne”. Turėjau su jo nutarimu sutikti. (Alyvos namuose dar neatradom). Buvo be galo įdomu žavėtis ne tik puikiom parduotuvių prekėm, bet ir lankytojais. Tai arabai, sniego baltumo drabužiais, juos sekančios žmonos (gali turėti net 4), dėvinčios “Abajas”, su uždengtais veidais, o už jų – pulkas vaikų su tarnaitėm. Įdomu ir keista! Nesitikom nė vieno vietinio, kuris dirbtų; visi patarnautojai iš kitų kraštų, dauguma iš Indijos ir Pakistano. Tik 17% gyventojų yra emyratų.

Kitas sustojimas buvo “Mall of the Emirates”. Tai kiek mažesnis “mall”, bet žymus savo slidinėjimo atkalniu. Tai įmanoma tik pas arabus ir dar tokiame karštyje. Plaukėm “Dubai Creek”, kuris teka per vidurį miesto, “Arab Dhow” laivu. Matėm senoviškus uostus, kur prekes dar veža su “Dhow” laivukais, ir neužmirštamą miesto panoramą. Autobusas vežė ir į garsiąją “Jumeirah Palm Island”, kur miestas išstatytas palmės pavidalo saloj ir ant jos viršūnės stovi garsusis “Atlantis” viešbutis. Iš tolo

Dubai, JAE, Burj Khalifa, pasaulyje aukščiausias pastatas

matėm burių pavidalo “Burj Al Arab” viešbutį. Nesitikėjom, kad galėsim į jį įeiti. Tai brangiausias pasaulyje 7 žvaigždžių viešbutis. Pasisėkė per pažintis gauti rezervaciją 27-tam aukšte esančiame “Sky View” bare. Tik su patvirtinimo laišku galėjom būti įleisti prie labai apsaugotų įvažiavimo vartų. (Gauti rezervaciją vakarienei reikia laukti metus). Rezervaciją laiške gavom instrukcijas, kaip apsirengti ir mažiausiai vienam žmogui bare išleisti \$110 (JAV). Nebuvo problemos, nes gėrimai brangūs.

Alina ir Kazys Žilvyčiai prie paaukuoto kulturo durų “Burj Al Arab” viešbutyje

Norėjau parsivežti kainoraštį, nes niekas nenori tikėti, kad buvo gėrimas, kainavęs \$2,000 (JAV) (konjakas su aukso dulkėm). Išgėrėm po 2 gėrimus. Aš pasirinkau kupranugario pieno gėrimą. Panašaus skonio kaip “Baileys”, tik, žinoma, daug brangesnis. Visas viešbutis skęsta prabangoj. Kur pažiūrėti, auksas, egzotiškos gėlės, kriokliai, akvariumai. Su pakilia nuotaika ir daugybe įdomių įspūdžių baigėme savo kelionę pas emyratus. Ta pačia Etihad lėktuvo linija skridome 4 valandas į Colombo miestą, Šri Lankos sostinę. Mus sutiko policijos pareigūnai oro uoste, ir nuo to laiko dvi savaites buvome vežiojami, vaišinami, prižiūrimi ir saugojami vietinės policijos. (Ntrs. autorės. Bus daugiau)

Rašytojai Danutei Čiurlionytei-Zubovienei – 100

Dramaturgė, prozininkė Danutė Čiurlionytė gimė 1910 m. birželio 12 d. Gudijoje, Petrovščiznoje, motinos bičiulių dvare, netoli Minsko. Tėvas – įžymusis dailininkas bei muzikas Mikalojus Konstantinas Čiurlionis. Mama – rašytoja ir iškili pedagogė Sofija Čiurlionienė-Kymantaitė. Kai M.K. Čiurlionis mirė, Danutei tebuvo 10 mėn. Taip motina Sofija Čiurlionienė-Kymantaitė liko jauna našlė su kūdikiu – Danute ant rankų. Prasidėjo nelengvas gyvenimas. Nuo pat vaikystės motina savo vienturtės nelepino, auklėjo griežtai, ugdė savaranki-

Iš k.: Danutė Čiurlionytė-Zubovienė 1934 m.; Sofija Čiurlionienė-Kymantaitė su dukra Danute 1936 m.

S. Čiurlionienės-Kymantaitės muziejaus fragmentas. Nuotraukoje – Sofijos vyras M.K. Čiurlionis, įžymusis dailininkas ir muzikas

kumą, užuojautą kitam. Kartu buvo skiepijama meilė grožiui, gėriui. Mergaitė didelį išpūdį darė mamos ir senelės sekamos pasakos. Jau tada ji svajojo užaugusi tapti rašytoja. Pirmojo pasaulinio karo metais Voroneže rašytojo Prano Mašiotto šeimai ir S. Čiurlionienei su dukra teko gyventi bendrame bute. Čia prie žibalinės lempos mažieji išvydo ir pirmąjį šešėlių teatrą, kurį sukūrė P. Mašiotas. Jai

teko stebėti, kaip mama, Voronežo lietuvių gimnazijos mokytoja, režisavo pjeses; atmintyje liko mokinių vaidinti spektakliai.

Grįžus į Lietuvą ir pabaigus „Aušros“ mergaičių gimnaziją, D. Čiurlionytė pradėjo studijuoti humanitarinius mokslus Šveicarijoje, Neuchatelyje mokėsi prancūzų kalbos. 1929 m. įstojo į Lietuvos universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto istorijos skyrių. Pa-

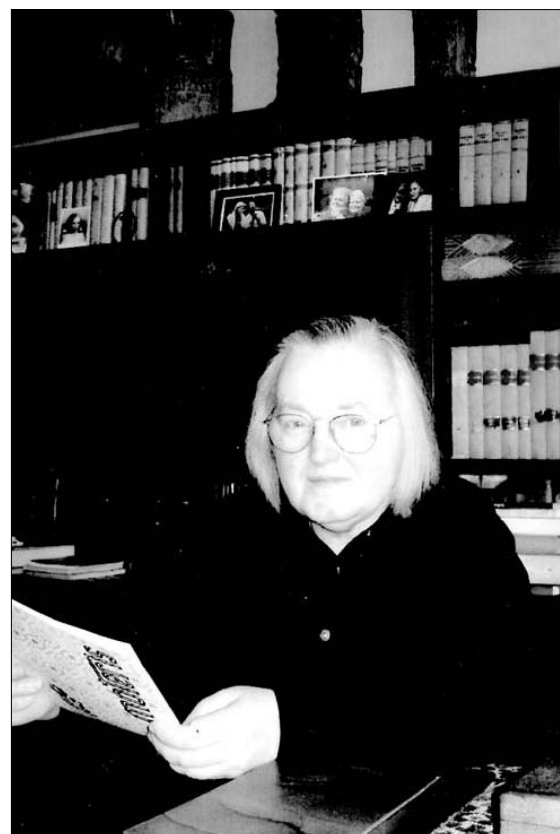
ryžiuje rinko istorinę medžiagą diplominiam darbui apie inkviziciją. Studijuodama aktyviai dalyvavo „Neolituanų“ korporacijos veikloje bei pradėjo spausdinti pirmuosius kūrinėlius vaikams. 1936 m. pasirodė knyga *Šuniukas Padauža ir sumanioji Aldutė*; sulaukusi gražių atsiliepimų iš žinomų rašytojų – Vydūno, P. Mašiotto, Balio Sruogos, Bernardo Brazdžionio ir kt.

1938 m. sausio 12 d. D. Čiurlionytė ištekėjo už architekto Vladimiro Zubovo, garsios grafų Zubovų giminės palikuonio. Prasidėjo naujas gyvenimo tarpsnis. Netrukus gimė pirmagimė dukrelė – Dalia Zubovaitė-Palukaitienė, vėliau tapusi skulptore. Po kurio laiko jiems gimė dar du sūnūs. Reikėjo suderinti pareigas šeimai ir kūrybai. 1939 m. Danutė Čiurlionytė parašė ir išleido knygeles *Kalėdų senelių šalis* bei 1940 m. *Kiškis Piškis baltasis bajoras*. Šie kūrinėliai, taip vaikų pamilti, D. Tarabildienės iliustruoti susilaukė liūdno likimo – sovietų cenzūros įsakymu buvo išimti iš apyvartos ir sunaikinti.

Nukelta į 11-tą psl.

Iš k.: memorialinio S. Čiurlionienės-Kymantaitės darbo kabineto kampelis; S. Čiurlionienės-Kymantaitės memorialinio muziejaus vedėja – jos vaikaitė skulptorė Dalia Zubovaitė-Palukaitienė

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Lietuvos valstybinis operos ir baletų teatras (LVOBT) gruodžio 1 dieną surengė išskilmingą koncertą, skirtą Lietuvos operos devyniasdešimtmečiui. Koncerte dainavo įvairių kartų Lietuvos operos solistai, tarp jų ir operos veteranai Virgilijus Noreika, Irena Milkevičiūtė, Eduardas Kaniava, Sigutė Stonytė, Vladimiras Prudnikovas, Vytautas Juozapaitis, Joana Gedmintaitė, Dainius Stumbras. Teatro simfoninį orkestrą ir operos chorą dirigavo Robertas Šervenikas, Martynas Staškus, Alvydas Šulčys, Gintaras Rinkevičius, Juolius Geniušas, Česlovas Radžiūnas. Programoje operų arijos iš Giuseppe Verdi *Traviatos*, George Bizet. *Carmen*, Aleksandro Borodino *Kunigaikščio Igorio*, Piotro Čaikovskio, Giacomo Puccini, W.A. Mozarto operų.

Teatro priesalyje veikė istorinė paroda, kurios metu buvo galima išgirsti muzikos įrašų iš 1920 metų, pamatyti filmuotus kadrus. Parodoje buvo ir muziejinė staigmena – 1926 metais Kiprui Petrauskui sukurtas Lohengrino kostiumas (kostiumo autorė — tapytoja, baletų artistė Olga Dubeneckienė, Lietuvos operos užsakymu pagamintas Vokietijoje). Jubiliejinis metas LVOBT užbaigs su G. Verdi *Likimo galia* (gruodžio 28 d.), kurioje dainuos Violeta Urmana ir Badris Maisuradze, tradicine *Traviata* (gruodžio 30 d.) ir išskilmingu Violetos Urmanos, teatro choro ir simfoninio orkestro koncertu (gruodžio 31 d.).

Lietuvos operos pradžia laikoma *Traviatos* premjera lietuvių kalba 1920 m. gruodžio 31 dieną. Spektaklio dirigentas buvo Juozas Tallat-Kelpša, pastatymu rūpinosi K. Petrauskas, režisierius Konstantinas Glinskis. Violetos vaidmenį atliko Adelė Nezabitauskaitė-Galaunienė, Alfredo – K. Petrauskas, Žermono – Antanas Sodeika. Pasak muzikos istorikų, pirmoji operos premjera sulaukė apie 1,000 žiūrovų, kurie spektaklį sutiko griausmingomis ovacijomis ir džiaugsmo ašaromis. Bet nestigo ir trūkumų – grojo menkas orkestras, atlikėjai vilkėjo paprastais drabužiais, dainavo dalis nepatyrusių solistų, tačiau vokalo, muzikos ir vaidybos požiūriu *Traviata* išsilaikė profesinio operos teatro aukštumoje.

Panevėžio J. Miltinio teatras savo septyniiasdešimtmetį paminėjo kukliai. Miesto centre prie dviejų namų (Ramygalos g. 15 ir Laisvės a. 4) buvo atidengtos atminimo lentos. Vienoje lentoje įamžintos aktorius Stepono Kosmausko, jo žmonos

aktorės Henrikos Hokušaitės-Kosmauskienės, jų sūnaus scenografo Vyganto Kosmausko ir režisierės Margaritos Kosmauskaitės pavidės. Kitoje atminimo lentoje iškalta lėlių teatro režisieriaus Alberto Stepankos pavidė.

Šiuose namuose (Ramygalos g. 15) vyko ne vieno legendinio spektaklio aptarimai, aktorių vakarėliai. Netoliese gyveno teatro metraštininku vadinamas aktorius Juozas Vitkus, kurio dėka liko daugelio spektaklių nuotraukų ir repeticijų įrašų, kuriuose įamžintas maestro Juozo Miltinio balsas. Prie teatro įkūrėjo ir režisieriaus J. Miltinio paminklo minėjimo dalyviai padėjo maestro pamėgtų geltonų rožių puokštę.

Sakralinės muzikos festivalyje Cantate Domino 2010, kuris vyko lapkričio 25-28 dienomis Kauno šventovėse ir koncertų salėse, dalyvavo beveik 30 chorų iš keturių valstybių. Festivalis prasidėjo Šv. arkangelo Mykolo (Igulos) šventovėje su penkiais Lietuvos, Rusijos ir Lenkijos choralais. Lapkričio 26 d. Kauno arkivyskupijos konferencijų salėje koncertavo ne tik chorai, bet ir jaunieji solistai bei įvairūs ansambliai. Tos pačios dienos vakarą koncertai vyko Šv. apaštalo Petro ir Pauliaus arkikatedroje bazilikoje bei Jėzuitų ir Vytauto Didžiojo šventovėse.

Lapkričio 27 dieną festivalis persikėlė į Kauno Vytauto Didžiojo universiteto Didžiąją aula, kur varžėsi net 18 chorų. Pavakarę Paminklinėje Kauno Kristaus Prisikėlimo šventovėje po šv. Mišių buvo galima pasiklausyti festivalio muzikos ir išgirsti konkurso laureatų paskelbimą. Paskutinę festivalio dieną penki koncertai vyko Šv. arkangelo Mykolo bei Vytauto Didžiojo šventovėse, Kauno Šv. apaštalo Petro ir Pauliaus arkikatedroje bazilikoje ir Kauno Apšviestojo parapijoje. Festivalis pasibaigė Kauno valstybinėje filharmonijoje „Grand Prix“ konkursu ir baigia muoju koncertu.

Kauno Vytauto Didžiojo šventovės choras „Cantate Domino“, savo vardą padovanojęs festivaliui, jau daugelį metų gražiai pasirodo įvairiuose konkursuose Lietuvoje ir užsienyje. Šiame jo laimėjimų kraitį papildė Lenkijos Krokovoje laimėtas apdovanojimas. Keturias dienas trukusiame 35 chorų iš Singaporo, Izraelio, Vengrijos, Čekijos, Norvegijos ir kitų pasaulio valstybių konkurse Kauno kamerinis choras „Cantate Domino“ pelnė konkurso sidabrą (auksas nebuvo niekam paskirtas). Chorui vadovauja Rolandas Daugėla. GK

1-877-525-RCUL (7285) www.rpcul.com

Prisikėlimo Kredito Kooperatyvas

NAUJA PASLAUGA 18 mėnesių GIC moka 2.00%

TERMINUOTI INDĖLIAI	SĄSKAITOS
90-179 dienų 1.00%	Taupomoji sąskaita 1.50%
180-364 dienų 1.00%	Čekių sąskaita iki 0.25%
1 metų 1.25%	Amerikos dolerių sąskaita 0.25%
2 metų 1.50%	Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind. 0.50%
3 metų 1.75%	
4 metų 2.00%	
5 metų 2.50%	
GIC	SUTEIKIAME
1 metų "cashable" 1.40%	Asmenines paskolas nuo 5.50%
1 metų 1.40%	Sutarties paskolas nuo 7.00%
2 metų 1.85%	NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS
3 metų 2.15%	Su nekintančiu nuošimčiu
4 metų 2.40%	1 metų 3.00%
5 metų 2.85%	2 metų 3.50%
	3 metų 3.75%
	4 metų 4.00%
	5 metų 4.35%
	Su kintančiu nuošimčiu
	1, 2, 3 metų 3.25%
	Ribotą kreditą su nekilnojamo turto užstatu 3.75%
	■ Suteikiame CMHC apdraustas nekilnojamojo turto paskolas
	■ Suteikiame komercines nekilnojamojo turto paskolas
RRSP, RRIF ir TFSA	
TFSA atviras, kintantis 1.80%	
RRSP ir RRIF atviras, kintantis... 1.50%	
1 metų 1.55%	
2 metų 2.10%	
3 metų 2.35%	
4 metų 2.50%	
5 metų 3.00%	
MŪSŲ ADRESAS:	
3 Resurrection Road	
Toronto, Ontario M9A 5G1	
Tel: 416-532-3400	
Fax: 416-532-4816	
Darbo laikas:	
Pirm., antr., treč. 9:00- 3:30	
Ketvirt., penkt. 9:00- 8:00	
Šeštadieniais 9:00- 1:00	
Sekmadeniais 8:30-12:45	
ANAPILYJE:	
Tel: 905-566-0006	
Fax: 905-566-1554	
Darbo laikas:	
Antradieniais 9:00- 3:30	
Ketvirtadieniais 12:00- 7:00	
Sekmadeniais 9:00-12:30	
	Keliaujant į Europą neužmirškite įsigyti AMEX EURO ČEKIŲ ir GRYNŲ PINIGŲ NAUDOKITĖS "INTERAC-PLUS" KORTELE
	Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

įsteigė universitetų ir kolegijų studentų stipendijų fondą ir šiais metais paskyrė 6 stipendijas:

Viena - \$1500 dol. vertės, tris po \$1000 dol. ir dvi po \$500 dol.

\$1500 dol. stipendija paskirta Kristinai Pabedinskaitei,
\$1000 Alissa Liotti, Angelei Sinilaitei ir Andriui Paznekui ir
\$500 Jurgai Sadienei ir Angela Duz.

Ivertinant kiekvieną stipendijų prašymą, stipendijų fondo komitetas, atsižvelgė į studento pasiekimus moksle, dalyvavimą bendruomenės gyvenime ir stropumą paruošiant prašymą. Stipendijų fondo komitetas savo rekomendacijas pateikia kredito kooperatyvo valdybai, kuri paskelbia galutinį sprendimą. Stipendijų fondo komitetą šiais metais sudarė: Julija Adamonis-Danaitis pirmininke, Violeta Ramanauskienė sekretore, dr. Ceslovas Jonys, kun. Vytautas Staškevičius ir Vytautas Bireta.

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING
PRIEŠSEZONINIS ORO ŠILDYMO SISTEMŲ

PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS

Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-370-3539 arba 416-825-3328

ORTODONTĖ

Dr. Skaistė Našlėnaitė
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCO (C)

Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West

(prie naujos "PARAMOS")

Toronto ON, M8W 1C5

Tel. (416) 207-0885

www.RoyalYorkOrtho.com

Kviečiame mažus ir didelius!

Lietuvos tautinė valstybė: jau ne utopija, o siektina realybė

Atkelta iš 1-mo psl.

Kitas kelio ženklas – politika, kaip tautinės kultūros svarbiausioji dalis. Ji turi būti švariose rankose. Politinis ir socialinis egoizmas šiandien kaip niekada destruktivus. Jį būtina peržengti. Kiekvienas lietuvis turi tapti tvirtove. Kultūros žmogui šiandien jau nebepakanka – tirti, saugoti ir puoselėti kultūros paveldą, kurti grožį. Kultūros žmogus privalo eiti į politiką, joje būti, ir kaip sako Justinas Marcinkevičius, "visomis išgalėmis siekti bent jau vieno dalyko – moralios, doros, švarios politikos, būti tokios politikos pranašu, adeptu, apaštalu" (Justinas Marcinkevičius. Tekančios upės vienybė. – K., 1995).

Trečias mūsų orientyras – tautinės kultūros atkūrimas ir tautinės savimonės žadinimas ir gilinimas. Gyvename prieblandos, apyaušrio Lietuvoje; grėsmės mūsų nepriklausomybei nuojautomis ir apokaliptinėmis mokslininkų prognozėmis apie mūsų tautos išsivaikščiojimą, tautos tapatybės praradimą ir ištirpimą globalėjantį pasaulio kosmopolitiniame katile. Mūsų kelio tikslas – tautinė Aušros Lietuva, vienybės medžio auginimas tautinės veiklos dirvoje. Mums nereikia išradinėti amerikų: kaip daina neišdainuota ir meilė neišmlyta – tautinė Lietuva, pradėta kurti anoje prieškarinio Lietuvoje, ir kurta tol, kol importuota į mūsų kraštą komunizmo šmėkla jos nepradėjo smaugti,

beldžiasi į mūsų širdis. Atgavinkime tai, kas joje buvo gera, atmeskime, kas jau paseno – ir mūsų kelias bus lengvesnis. Kaip rašė poetė skulptorė Konstancija Stoškienė:

*Duokim minčiai tiesos kelią,
Tegul skrieja per uždraustą tiltą,
Ugnimi tegul akmenis skelbia,
Tegul žodžiais nebūna apvilta.*

Konferencijoje buvo perskaityta 11 pranešimų. Lietuvos nepriklausomybės Akto signataras Romualdas Ozolas skaitė pranešimą "Ar atsikovo teisės nacionalinės valstybės?", prof. Libertas Klimka "Ar kaimas išliks tautiško atrama?", prof. Romualdas Grigas – "Lietuvių prigimtinės tapatybės drama: karaliaus Mindaugo atvejis"; doc. dr. Ina Dagytė "Valstybės švenčių komunikavimas tarpkultūrinėje erdvėje"; Lietuvos tautinio centro pirmininkas Marius Kundrotas – "Tautiškas vertybinis plotmėje"; Lietuvos tautinio centro tarybos narys žurnalistas Ričardas Čekutis – "Dabartinė Lietuvos demografinė būklė ir problemos"; Gervėčių klubo pirmininkas Alfonsas Augulis – "Globalizacijos iššūkiai patriotizmui ir tautiškumui Lietuvos žiniasklaidoje"; Lietuvai pagražinti draugijos pirmininkas Juozas Dingelis – "Lietuvai pagražinti draugijos kūrėjų idėjos ir tautinės dvasios ugdymas"; Lietuvos ikimokyklinio ugdymo įstaigų vadovų draugijos pirmininkė Liucija Milašauskienė – "Asmenų kultūros šaknys vaikystėje"; Maironėčių draugijos

vadovas Eugenijus Urbonas – "Maironėčių draugijos veikla ir jos indėlis į lietuviybės sklaidą" ir prof. Dalia Brazauskienė – "Tėviškėnų veikla ir galimybės patriotizmo ugdyme".

Pranešimų, perskaitytų konferencijoje, ir juose paskelbtų idėjų ir pasiūlymų, siekiant tautinio judėjimo pagrindinio tikslo – tautinės valstybės atkūrimo – apžvalga bei konferencijos rezoliucija bus paskelbti. Taip pat skelbsime informaciją apie tolesnius renginius, įgyvendinant konferencijos rezoliuciją, pripažintus tapačius esamus ir kuriamus naujus lietuviybės židinius Lietuvoje bei išėivijoje, jų veiklą ir pastangas vienyti į bendrą kovos už lietuvių judėjimą. Te padeda mums Dievas!

Nuoširdžiausiai dėkojame seimo narei Valstiečių liaudininkų grupės vadovei Rimai Baškienei ir jos padėjėjai Raselei už Tautos idėjos palaikymą ir pagalbą organizuojant šią konferenciją, LR Seimo švietimo, mokslo ir kultūros komitetui už pritarimą organizuoti šią konferenciją, dėkojame visiems pranešėjams ir gausiai iš visų Lietuvos kampelių susirinkusiems tautiečiams už dalyvavimą konferencijoje. Ypač dėkojame LR seimo kancleriui Jonui Milierui už leidimą organizuoti konferenciją Seimo rūmuose ir Lietuvos ir lietuviybės dvasios priartinimą prie daugelio nutautėjusių, nepritariančių Tautos idėjai ir ją paniekinusių savo niekingais darbais seimūnų.

Mokyklos Vilniaus rajone

Vilniaus rajone vis stipriau įsigali autonominių diktatūra. Rajono vicemera Jonas Mincevičius ir Janas Sinickas, dar keli tarybos nariai buvo Koordinacinės tarybos lenkų teritorinei autonomijai kurti nariai. Generalinė prokuratūra nebaigė tirti jų prieškonstitucinės veiklos. Pagal lenkų rinkiminės akcijos programą minėti asmenys Lietuvoje gaivina okupacijų padarinius ir privilegijas teikia švietimui lenkų kalba, tuo pažeisdami Lietuvos Respublikos Konstituciją, Valstybinės kalbos, kitus įstatymus. Rajono pareigūnai nevykdo teismų sprendimų, nereaguoja į Valstybės kontrolės bei Vaikų teisės pareigūnų rastus pažeidimus, tik melagingai atsirašinėja spaudoje, o Valstybės kontrolę padavė į teismą (*Vilniaus krašto savaitraštis*, 2010 m. liepos 22-28 d.).

Savivaldybė gerina lenkiškų mokyklų padėtį lietuvių švietimo įstaigų sąskaita, kasmet rengia konferenciją "Lenkų vaikas – lenkiškoje mokykloje" (lyg Vilniaus rajone kitų tautybių vaikų nėra). Skelbdama, kad švietimui trūksta lėšų, Mickūnuose bei kitur stato lenkiškus darželius, bet neremontuoja Paberžės "Verdenės" ir kitų lietuviškų mokyklų. Akivaizdi lietuviškų švietimo įstaigų diskriminacija: pvz. Paberžės lenkiškos Šv. Stanislovo Kostkos mokyklos patalpų plotas yra 3192,89 m², o lietuviškos "Verdenės" mokyklos patal-

pų plotas yra 1304 m². Tuo tarpu vaikų skaičius mokyklose beveik vienodas. Dėl patalpų persikirstymo su rajono valdžia kalbėjo seimo nariai, Švietimo ir mokslo ministerijos atstovai, kreipėsi mokyklos bendruomenė, tačiau jokių teigiamų poslinkių neįvyko ir ugdymo sąlygos valstybine kalba nepagerėjo.

Akivaizdu, kad vaikai, kurie lanko mokyklą valstybine kalba, yra laikomi antrarūšiais. Daugelyje gyvenviečių veikia švietimo įstaigos tik lenkų kalba: pvz. šiuo metu Juodšiliuose, Sudervėje, Čekoniškėse ir kt. nėra nė vieno darželio valstybine kalba, o artimiausi lietuviški vaikų darželiai perpildyti. Avižienių gyvenvietėje į lietuvišką darželį yra per 80 tėvų pareiškimų, tačiau rajono savivaldybė naujų grupių valstybine kalba nesterigia. Vilniaus rajono savivaldybė visai neužtikrina, kad visi norintys ir Vilniaus rajone gyvenantys vaikai galėtų lankyti Vilniaus rajono savivaldybės švietimo įstaigos valstybine kalba. Vilniaus rajono savivaldybė nuolat pažeidžia įstatymus, nevykdo teismų sprendimų, Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus rekomendacijų, neatsižvelgia į bendruomenių prašymus, tendencingai ir neobjektyviai reorganizuoja švietimo įstaigas, todėl kuo greičiau jas turi perimti Švietimo ir mokslo ministerija.

Lietuvos sąjūdis "Vilnijos" draugija

PAREMKITE Tėviškės žiburius auka ar rėmėjo prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi – TŽ leidėjai

Rašytojai Danutei Čiurlionytei-Zubovienei – 100

Atkelta iš 9-to psl.

Vėliau užgriuvo karo audros. Prasidėjo pirmoji okupacija, paskui vokiečių okupacija. Tais baisiais karo ir pokario laikais geraširdė Danutės šeima glaudė į bėdą patekusius artimuosius, rizikuodami savo gyvybe gelbėjo žydus ir jų vaikus, rūpinosi tremtinių likimu. 1955 m. net išdrįso aplankyti tremtyje, Niaznikuose gyvenusią užsienio reikalų ministerio J. Urbšio šeimą.

Nepaisant sunkaus gyvenimo, Danutė Čiurlionytė ir toliau aktyviai dalyvavo kūrybiniam gyvenime. 1946 m. pasaulį išvydo nuotaikinga knygėlė vaikams *Jonuko Dunduliuko teatras*. D. Čiurlionytė-Zubovienė, kaip vaikų rašytoja, pradėjo kvieisti teatralai. Režisieriaus Aleksandro Kupsto prašymu, rašytoja inscenizavo A. Puškino veikalą *Poną ir jo tarną Baldą* (1949 m.), *Pasaką apie žveją ir žuvelę* (1951 m.). Jie buvo pastatyti Kaune, Jaunojo žiūrovo teatre. Ten pat 1955 m. Petras Likša režisavo D. Čiurlionytės-Zubovienės pjesę *Pasakų šalis*. Spektaklis buvo premijuotas Pabaltijo teatrų festivalyje, su dideliu pasisekimu ilgai vaidintas Kauno jaunojo žiūrovo teatre. 1959 m. įtrauk-

Memorialinė lenta su Sofijos Čiurlionienės-Kymantaitės portretu, kurią sukūrė ir iškalė jos vaikaitė – skulptorė Dalia Zubovaitė-Palukaitienė

tas į Kauno dramos teatro repertuarą.

Be pjesių rašymo, Danutė Čiurlionytė buvo gabi vertėja. Ji puikiai mokėjo prancūzų, lenkų, rusų kalbas. Ji vertė knygas vaikams iš prancūzų bei rusų kalbų. Išvertė 12 knygų. Iš jų Čuikovskio *Daktaras Aiskauda* populiariausia, susilaukė gal 5 leidimų. D. Čiurlionytė-Zubovienė buvo ir atsiminimų rašytoja, spaudoje skelbusi atsiminimus apie savo laikotarpio įžymius žmones – visuomenės, politikos, kultūros veikėjus. Ji rašė apie Vyđūną, Salomėją Nerį, Vincą Mykolaitį-Putiną, B. Sruogą,

Juožą Tumą-Vaižgantą, P. Mašiotę, Mariją Mašiotaitę-Urbšienę, Juožą Urbšį, Ievą Simonaitę ir kitus. Danutė Čiurlionytė jautė šventą pareigą atlikti dar vieną didelį darbą – parašyti atsiminimų knygą apie savo motiną S. Čiurlionienę-Kymantaitę. 1996 m. šių atsiminimų pirmą dalį *Patekėjo saulė* išleido leidykla „Santara“, o antroji išėjo 2007 m., parengta D. Čiurlionytės vyro Vladimiro Zubovo ir dukters skulptorės Dalios Zubovaitės-Palukaitienės.

D. Čiurlionytė-Zubovienė motinos kūrybiniam palikimui skyrė ypač daug dėmesio. Siekiant įamžinti S. Čiurlionienės-Kymantaitės atminimą 1970 m. Žemaičių gatvėje esančiame name (kuriame šeima gyveno nuo 1932 m.) buvo atidarytas memorialinis S. Čiurlionienės-Kymantaitės darbo kambarys-muziejus. Prie namo prikulta memorialinė lenta su Sofijos portretu, kurią sukūrė ir iškalė skulptorė Dalia Zubovaitė-Palukaitienė. Ji yra S. Čiurlionienės vaikaitė, Danutės Čiurlionytės-Zubovienės dukra.

Namų-muziejų lengva iš tolo atpažinti: prie jo ošia lietuviški berželiai. Lankantis muziejuje, Dalia Palukaitienė-Zubovaitė įdomiai papasakojo apie savo garsios giminės turtingą kūrybinę istoriją, supažindino su rodiniais, prisiminė kai kuriuos nekasdieniškus įvykius, susijusius su jos močiute bei mama, kuriai šiemet būtų sukakę 100 metų. Jaukiame S. Čiurlionienės-Kymantaitės darbo kambaryje pajunti tą čiurlionišką dvasią, kurios aplinkoje kūrė šios neeilinės asmenybės. Ši originali muziejėli galima aplankyti Kaune, Žemaičių g. 10. Prieš tai rekomenduojama susitarti telefonu: tel. nr. 370-37-22-87-42. Linkiu gerų išpūdžių.

Zita Bilevičiūtė,

Kanados lietuvių žurnalistų sąjungos narė
(Ntrs. autorės)

Kaunas, Žemaičių gatvė 10. Šiame name gyveno kelios iškilių moterų kartos: pedagogė-rašytoja Sofija Čiurlionienė-Kymantaitė; vaikų dramaturgė, rašytoja Danutė Čiurlionytė-Zubovienė. Dabar tebegyvena skulptorė Dalia Zubovaitė-Palukaitienė. Čia yra S. Čiurlionienės muziejus – memorialinis kabinetas

ATSIŪSTA PAMINĖTI

LITHUANIAN PAPERS, Tasmanijos universiteto, Lituanistinių studijų draugijos metraštis, 72 psl. ir viršeliai; red. dr. Algimantas P. Taškūnas, Post Office Box 777, Sandy Bay, Tas. 7006, Australia; kaina – \$7. Turinyje: trumpa prez. D. Grybauskaitės biografija, Žalgirio mūšis, kiti Lietuvos istoriją, kultūrą bei politines problemas liečiantys straipsniai; nemažai įdomių nuotraukų.

ŠILALĖS NAUJIENOS, straipsnių rinkinys iš įvairios spaudos, 12 psl. Leidėjas Antanas Viluckis, Hiekut 202c, 24404 Maasholm, Germany; Lietuvoje: Miško takas 2, 00170 Palanga. Leidinys išdalinamas nemokamai.

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant, parduodant Jums sąžiningai patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA
B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

Tinklapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES, PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

Taupykite Paramoje

[Litai jau „Paramoje“]

TAUPOMOJI SĄSKAITA

“TFSA” (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)	
Kasdieninių kintamųjų palūkanų	1.75%
1 metų	1.65%
2 metų	2.00%
3 metų	2.40%
4 metų	2.65%
5 metų	3.05%

PAPILDOMA TAUPOMOJI **1.50%**

“Planas 24” Kasdieninių palūkanų čekių/taupomoji	
Balansas: \$0 – \$4,999.99	0.025%
\$5,000.00 – \$9,999.99	0.100%
\$10,000.00 – \$24,999.99	0.150%
\$25,000.00 – \$59,999.99	0.250%
Virš \$60,000.00	0.500%

PLANAS 24

Aukštesni
nuošimčiai ir
nemokami čekių
patarnavimai

JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ PALŪKANŲ **0.30%**

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS	
Atviras, kintamųjų palūkanų	3.50%
Uždarytas, kintamųjų palūkanų	2.85%
1 metų	3.00%
2 metų	3.50%
3 metų	3.75%
4 metų	4.20%
5 metų	4.40%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU
3.75% ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS
5.50% ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS
7.0% ir aukščiau

INVESTICINĖ SĄSKAITA

“GIC” INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)	
1 metų	1.75%
2 metų	2.20%
3 metų	2.75%
4 metų	2.65%
5 metų	3.25%
1 metų iskeičiamas	1.40%

Neša metines ar sudėtines palūkanas

“GIC” INDĖLIAI (Taikomas pelno padalinimas)	
1 metų	1.50%
2 metų	1.85%
3 metų	2.25%
4 metų	2.40%
5 metų	2.85%
1 metų iskeičiamas	1.25%
1 metų JAV dolerių	0.40%

TERMINUOTI INDĖLIAI

30–89 dienų	0.50%
90–179 dienų	1.00%
180–269 dienų	1.00%
270–364 dienų	1.00%
1 metų	1.25%
2 metų	1.50%
3 metų	1.75%
4 metų	2.00%
5 metų	2.50%

Iškeičiami prieš terminą mažesniais nuošimčiais

PENSIJŲ FONDAI

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	
1 metų	1.65%
2 metų	2.00%
3 metų	2.40%
4 metų	2.65%
5 metų	3.05%

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

PARAMA

www.parama.ca

AKTYVAI per \$190,000,000

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas.
2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-Treč 9-3:30 | Ketv-Penk 9-8 | Šešt 9-1
1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-Treč 9-3:30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3:30 | Šešt Uždaryta

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

Jūsų paslaugoms atidaryta antra – nauja stomatologinė klinika

Waterside
DENTAL

9thLine
Dental

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271-7171
1252 Hurontario St.
Mississauga, ON L5G 3H3
www.watersidedental.ca

(905) 785-3900
104-3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, ON L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

SPORTAS

Žinios iš Lietuvos

• Šeštąją nesėkmę septintose Eurolygos vyrų klubų krepšinio varžybų rungtynėse patyrė Vilniaus "Lietuvos ryto" komanda. Lietuvos čempionai Siena (Italija) žaidė be ugnelės ir rezultatu 72:90 pralaimėjo vietos "Montepaschi" komandai su Rimantu Kaukėnu ir Kšyštofu Lavrinovičiumi. Vilniečiai vis dar išsaugojo galimybę patekti į TOP-16 tarpsnį, tačiau ji maža.

• Eurolygos varžybų šešto rato A grupės rungtynes Kauno "Žalgiris" Serbijos sostinės "Pionir" arenoje žaidė su Belgrad "Partizan" komanda ir pralaimėjo varžovams 62:68. Ir žalgiriečiai, ir "partizanai" varžybose yra iškovoję po keurias pergales ir patyrę po dvi nesėkmes, tačiau kauniečiai užima aukštesnę vietą geresnio tarpusavio rungtynių bendro rezultato dėka. Deja, pradžioje padarius per daug klaidų, ir antrą nesėkmę iš eilės Eurolygos vyrų klubų krepšinio varžybose patyrė Kauno "Žalgirio" komanda. Ketvirtadienio vakarą Sporto halėje vykusiose septintojo rato rungtynėse žalgiriečiai rezultatu 68:71 nusileido Tel Aviv "Maccabi" (Izraelis) komandai, tačiau išsaugojo ant-

rą vietą A grupėje. Kauniečius lenkia "Maccabi" krepšinininkai, kuriems šeštoji pergalė leido įtvirtinti pirmąją poziciją ir pravėrė duris į TOP-16 ratą.

• Vykusiose Lietuvos jaunimo rinktinės šachmatų varžybose dvidešimtmečiai po atkaklios kovos įveikė šešiolikmečių rinktinę rezultatu 9:7. Asmeninėje įskaityje geriausiai pasirodė šešiolikmečiams atstovavęs Tomas Laurušas, kuris surinko 3.5 taško iš 4 galimų.

• Net aštuonis medalius Kipre pasibaigusiame Europos jaunių (iki 20 metų) ir jaunimo (iki 23 metų) sunkiosios atletikos čempionate iškovojo trenerio Broniaus Vyšniausko auklėtiniai – Lietuvos rekordus stūmimo ir dvikovėje pagerinęs devyniolikmetis Aurimas Didžbalis tapo Senojo žemyno čempionu. Svorio grupėje iki 94 kg jaunių varžybose lietuvis išrovė 174 kg. Išstūmė 216 kg ir, dvikovėje iškėlęs 390 kg, net 14 kilogramų aplenkė antroje vietoje likusį R. Rasulov iš Rusijos. Didžiuosius bronzos medalius iškovojo dvidešimtmečiai Marius Mickevičius ir Vincas Šlevinskas. **VP**

Garbingą istorijos lapą atskleidžiant

Atkelta iš 4-to psl.

Lemtingą lietuvių kariuomenės atsitraukimo manevrą Žalgirio kautynėse, nulėmusį jų baigtį, liudija šiandien Berlyno archyve saugomo apie 1411-1413 m. parašyto laiško faksimilė. Pristatomi Lietuvos ir Lenkijos bei jų karinių pergalių šventieji globėjai – Krokuvos vyskupas ir kankinys Stanislovas, karalaitis Kazimieras Jogailaitis, taip pat Vokiečių ordino žlugimą išpranašavusi švedų šventoji Brigita.

Parodoje pabrėžiamos pagarbos Lenkijos karaliui ir Lietuvos vyriausiajam kunigaikščiui Vladislovui Jogailai Krokuvos katedroje bei Lietuvos didžiajam kunigaikščiui Vytautui Vilniaus katedroje tradicijos, pristatomi šiems Žalgirio kautynių didvyriams skirti atminimo ženklai (Jogailos koplyčios Krokuvos katedroje elementų rekonstrukcijos, V. Grybo sukurtas Vytautui skirtas kenotafo modelis). Rodomi vertingi ir reti XVI-XVIII š. spausdinti rašto paminklai (Jono Visliciečio, Lietuvos metraščio – Bychovco kronikos, M. Miechowita, M. Bielski, M. Kromer, M. Strykowski, Jono Radvano, A. Vijūko-Kojalavičiaus, P. Paprockio ir kt. veikalai) leidžia pasekti Žalgirio pergalės atminimo transformacijas, pažinti įvairias mūšio eigos ir reikšmės vertinimo interpretacijas, susijusias su tautinėmis tradicijomis. XIX š. istoriografijos ir literatūros pozicijas apie Žalgirį reprezentuoja J.U. Niemcewicz, S. Daukanto, T. Narbuto, J.I. Kraszewski, H. Sienkiewicz veikalai, J. Voigt, A.T. Dziatlyński ir kt. istorijos šaltinių leidiniai.

Daug dėmesio skiriama Žalgirio pergalės moksliniams tyrimams XX š. Parodoje pristatomos lietuvių (pvz., Vydūnas, J. Gabrys-Paršaitis, B. Dundulis, M. Jučas), lenkų

(H. Łowmiański, S.M. Kuczyński), vokiečių (M. Oehler, J. Pfitzner) ir kitų tautų atstovų (V.J. Lastouski, W. Urban) originalios bei mūšio įvaizdžio formavimuisi lemtingos studijos, skirtos tiek pačioms kautynėms, tiek jų herojams Jogailai bei Vytautui. Atskirai verta paminėti rodomus švedų kilmės Vokietijoje gyvenančio mokslininko Sven Erik Ekdahl veikalus, skirtus Žalgirio mūšiui, nes būtent šis tyrinėtojas atrado minėtąjį 1411-1413 m. laišką, patvirtinusių sąmoningą Vytauto vadovaujamą Lietuvos kariuomenės atsitraukimo Žalgirio mūšyje manevrą. Žalgirio įvaizdžio formavimuisi lietuvių atmintyje didelę įtaką darė Jan Matejko drobėje "Žalgirio mūšis" (1878) užfiksuota kautynių vizija, pabrėžianti Vytauto vaidmenį. Tarpukario Lietuvoje buvo sukurtos net kelios J. Matejkos paveikslų kopijos, o viena jų – 1927 m. įgyvendinta Juozo Ignatavičiaus – rodoma parodoje.

Paroda pristato ir Žalgirio pergalės atminimą XX-XXI š. Lietuvoje įprasminančias naujas ir neįprastas formas – didelį susidomėjimą sukėlusį J. Matejkos paveikslą "Žalgirio mūšis" rodomą Lietuvos 1999 m. (jo pasižiūrėti į Taikomosios dailės muziejų per kelis mėnesius suplūdo beveik 200,000 lankytojų), šio mūšio vardą turinčius krepšinio ir futbolo sporto klubus, įvairius gaminius. Prisimenant istorinių kautynių tradiciją, Kauno "Žalgirio" krepšinio komandos kovos su visos Sovietų Sąjungos kariuomenės sporto klubu CSKA XX š. pabaigos Lietuvoje suvoktos ir vertintos, be kita ko, ir kaip mažos bei laisvės idealų neatsisakančios šalies ir tautos pasipriešinimas imperijai.

Visą parodą lydi Krokuvos Vavelio karališkosios pilies iniciatyva keliais tarpsniais 1937-2009 m. rekonstruotos

kryžiuočių vėliavos – Žalgirio pergalės trofėjai, materialūs triumfo ženklai, kurių reikšmę ir prasmę puoselėjant istorinę atmintį taip ryškiai suvokė J. Długoszas, jis ragino šias vėliavas ateityje atkurti, jei jos sunyktų. Dalis Žalgirio pergalės trofėjų turėjo patekti ir į Vilniaus katedrą, tačiau nei jos pačios, nei jų piešiniai, skirtingai negu Krokuvoje buvusių vėliavų, neišliko.

Tuos Žalgirio pergalės atminimo bruožus, kurių nebuvo galima parodyti pasitelkiant materialius daiktus, pristato išsamaus ir originalaus parodos katalogo įvadiniai tekstai, praplečiantys bei papildantys Žalgirio įvaizdžio kontekstą. Kataloge skelbiami M. Jučo ir S. Ekdahlio straipsniai, Žalgirio įvykių chronologijos apžvalga pateikia svarbiausius mūšio istorijos faktus, primena lietuvių manevro reikšmę. Žalgirio temą XV-XVIII š. mene apibūdina M. Walczak, o XIX-XX š. lietuvių dailės dėmesį Žalgiriui nagrinėja V. Jankauskas. J.T. Petrus ir D. Tarandaitė pristato Jogailos bei Vytauto ikonografijos raidą. K. J. Czyżewski, V. Dolinskas savo straipsniuose rašo apie Krokuvos ir Vilniaus katedras, kaip apie Lenkijos ir Lietuvos karinių pergalių, Žalgirio herojų minėjimo bei įamžinimo vietas. S. Maslauskaitė šv. Kazimierą apibūdina kaip Lietuvos ir Lenkijos karinių pergalių globėją. Historiografijos bei grožinės literatūros suformuotą Žalgirio įvaizdį nuo XV iki XX š. atskleidžia E. Ulčainaitė, D. Kuolio ir V. Daujotytės išvalgos. Žalgirio trofėjų vėliavų ir jų atkūrimo istoriją pristato M. Piwocka, o 1910 m. Žalgirio jubilėjaus minėjimus aptaria A. Janczyk bei A. Grybienė. Žalgirio atminimo Lietuvoje tradiciją apibendrina R. Petrausko straipsnis. **Inf.**

SU ŠTURMU

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĒKTUVU arba LAIVU

905•271•8781

PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

Looking for insurance to cover your funeral expenses and final costs?

- ▶ No medical exams – receive approval in 2 days.
- ▶ If you are between 40 and 85, I can help you even if you were declined in the past.

Call me –

DALIA VAŠKEVIČIUS, CFP

Tel. 416-917-9424

el. paštas:
daliavask@gmail.com

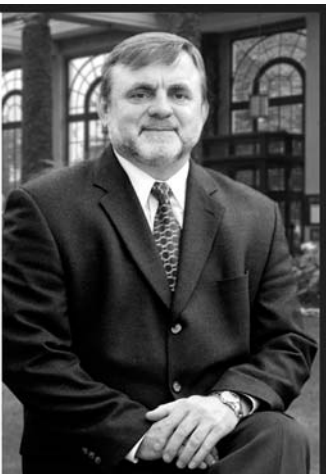
PERKATE?
PARDUODATE namą ar butą?
NORITE SUŽINOTI VERTĘ SAVO
NEKILNOJAMO TURTO?
Prašau skambinti man

JURGIS KULIEŠIUS

Maloniai ir sąžiningai
patarnausiu

Tel. tiesiogiai: 416-568-1604
D:(416) 236-6000 N:(416) 232-9546
www.sutton.com kuleza@sympatico.ca

Sutton sutton group-
assurance realty inc.,
Brokerage
*INDEPENDENTLY OWNED AND OPERATED
Jerzy Kulesza, Sales Representative

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti
namą, ar gauti informaciją,
prašau man paskambinti.
Prižadu mielai ir sąžiningai
patarnauti.

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE

ir

MISSISSAUGOJE

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE LAW FIRM

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklalapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: lawyers@pacelawfirm.com

Kanados Lietuvių Fondas
 Lithuanian Canadian Foundation

1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1 Tel.: 416-889-5531

Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

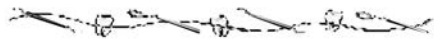
Jūsų sutelktas pagrindinis kapitalas Fonde per 47 metus
 Kanados lietuvių organizacijoms davė 2.38 mln. dol.,
 pagalbai Lietuvoje 0.63 mln. dol. bei studentų stipendijoms
 Kanadoje ir Lietuvoje 0.40 mln. dol.

Remkime Kanados lietuvių fondą!
**Prisiminkime mūsų Fondą gyvybės draudimuose
 bei savo testamentuose.**

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 10 v.r. iki 4 v.p.p.
 Telefonas atsakomas nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.p.p.
 Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

affiliated

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- ▶ visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- ▶ konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- ▶ dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 ♦ 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca ♦ rickd@affiliatedinsurance.ca
 344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Sekantis siuntimas LAIVU į Vilnių
2010 m. gruodžio 1, 15 d.d.

Sekantis siuntimas LĖKTUVU į Vilnių
2010 m. gruodžio 1, 15 d.d.

Visi paketai turi būti į mūsų pagr. raštinę
 PRISTATYTI iki NURODYTŲ DATŲ

Tel: (416)233-4601

\$300* COUPON **\$300***
 off for 1 parcel off
 * coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

JAUNIMO ŽODIS

Ateitininkijos 100-mečio šventės užbaigimo Mišiose š.m. lapkričio 27 Čikagoje studentų įžodį priėmė vysk. G. Grušas
 Ntr. R. Jonaitienės

TORONTO MAIRONIO MOKYKLA

• Gražiai paruošė Duonutės šventę – "Oi tu, rugeli, brangus grūdėli" Maironio mokyklos mokytojos, kartu su Aukštesniųjų lituanistinių kursų mokytojomis, etnografijos mkt. Violetai Kasinai vadovaujant. Kun. Jonas Šileika, OFM, sukalbėjo malda, paaiškino apie duonelės prasmę nuo seniausių laikų Lietuvoje. Vaikai šoko ratelius, deklamavo ir dainavo bei minė mįsles apie duonelę. Akordeonu grojo Juozas Balaišis. Buvo patiestas stalas, ant kurio sunešė visi gardžios juodos ir šviesios ruginės duonelės ir lietuviško sūrio bei dešrų. Net truputį geros teko paragauti!

• Lapkričio 27 d. įvyko visuotinis tėvų susirinkimas. Gausiai susirinko mamos ir tėveliai. Aukštesniųjų lituanistinių kursų vedėja B. Ručinskienė bei Maironio mokyklos vedėja A. Šimonėlienė padarė pranešimus. Mokosi 22 moksleiviai kursuose ir 152 mokykloje. Įsijungė viena motina į tėvų komitetą. Pirm. D. Ažubalienė išvardino visus narius – Kristina Dambaraitė-Janowicz, Astra Skupaitė, Julija Paliulytė, Ričardas Punkris, Algis Nausėdas, Juozas Balaišis, Algis Rudaitis, Ona Jurėnaitė ir Ramunė Radze-Jurėnienė. Revizijos komisiją sudaro Aras Nausėdas, Dalius

Butrimas ir Andrius Utz.

• Kviečiame visus į Kalėdų eglutę, kuri įvyks gruodžio 11 d., 9.30 v.r. Prisikėlimo parapijos salėje. Mokiniai renkasi 9 v.r. Bus Kalėdų senelis, loterija, vaisės ir mokinių pasirodymai. Prašome aprenkti vaikus šventiniais drabužiais. Ta proga bus renkamos aukos Kauno arkivyskupijoje veikiančioms *Vaių dienos centrams*. Norintys padovanoti laimikių loterijai, prašomi skambinti D. Ažubalienei tel. 416 892-9964.

• Kalėdų atostogos: gruodžio 18, 25 ir 2011 m. sausio 1 d. Grįžtam į mokyklą sausio 8 d. Živilė

"Oi tu, rugeli, brangus grūdėli"

Akimirkos iš Toronto Maironio mokykloje lapkričio 27 d. surengtos duonutės šventės "Oi tu, rugeli, brangus grūdėli", kuriai vadovavo etnografijos mkt. Violeta Kasina (viršutinės nuotraukos viduryje)
 Ntrs. A. Šimonėlienės ir P. Sukausko

MIRUS SESYTEI

AŅA

**JUZEFAI KRIŠTOLAITYTEI-
DAUGĒLIENEI,**

jos broļi JUOZA, mūsu klubo pirminīka, ir jo
šeimā skausmo valandose giliai užjaučiame –

*Hamiltono Pensininku klubo "Ažuolas"
valdyba ir nariai*

I AMŽINUSIUS TOLIUS IŠĒJUS

AŅA

KOSTUI RAŠYMI,

reiškiame nuoširdžią užuojautą žmonai ALESEI,
sūnums ALGIUI ir ANTANUI su šeimomis,
visiems giminėms ir artimiesiems –

*Liudas, Salomėja Olekai
Roma, Džekutė Olekai*

ILGAMEČIAM JŪRŲ SKAUTUI

AŅA

RAIMUNDUI NAMIKUI

iškeliavus Amžinybėn, žmonai ELENAI, sūnui
SIMONUI ir jo žmonai LAIMAI bei sūnui JUOZUI
gilią užuojautą reiškiame ir kartu liūdime –

*"Šatrijos" ir "Rambyno" tuntai,
Skautininkų ir skautininkių ramovės ir
"Romuvos" valdyba*

AŅA

RAIMUNDUI N. NAMIKUI

mirus,

gili užuojauta jo žmonai ELENAI, sūnui
SIMONUI su žmona LAIMA, ir sūnui JUOZUI.

Mes, giminės, visi liūdime kartu –

*Irena ir Vidas Geras,
Elysa Geras ir dukra Kenzija,
Audra, Niklas, Vanessa ir Olivia Stierholm*

Dr. JONUI YČUI

iškeliavus žvaigždžių keliais,

nuoširdžiai užjaučiu JONĘ, VIDĄ, JONĄ ir jų
šeimas, LIŪDĄ ir jos šeimą, gimines ir artimuosius
Kanadoje, Vokietijoje ir Amerikoje.

Kartu liūdžiu –

Valentina Balsienė

Vieni iš pirmųjų Amerikoje

Atkelta iš 3-čio psl.

Girdėjom lietuvius kalbant, buk revoliucijos jau nėra, todėl aukų nereikia. Matyt mūsų broliai greit pailsta, ieškodami tokių užsikalbinėjimų. Jeigu judėjimas ir kiek apsilpo, tai vien organizavimui naujų, didesnių pajiegu: suorganizavus pajiegas, ji vėl sukils smarkiau ir caro sostas subraškės. Todėl broliai, nepailskime, neliukime dėję aukas, nes jos dabar dar reikalingesnės negu pirma. J. Burdulis".

Du straipsneliai iš 1907 m. Čikagos laikraščio

Visa tai parodo, kad Juozapas buvo ne tik tiktai stiprus patriotas, bet ir aktyvus judėjimo dalyvis, padėjęs surinkti lėšų ir paruošti straipsnius.

Tyrinėjimai Punske

Eugenija Pakutkienė, peržiūrinėdama Punsko šventovės dokumentus, surado Juozo Burdulio ir Juzefinos Markevičiūtės rusų kalba surašytas krikšto gimimo pažymas. Jose nurodoma Akte nr. 388, kad Juozas Burdulis gimė Trumpališkio kaime 1871 m. spalio 3 d. ir buvo pakrikštytas 1871 m. spalio 15 d.; jo tėvai Burduliai iš Trumpališkio kaimo: tėvas – 27 metų ūkininkas Juozas Burdulis (Jozeph), o mama – 27 metų. Marijona Vainavičiūtė (Marianny Wojnowiczowej), krikštatėviai Jonas Vainavičius ir Agafeja Burdulis. Krikštijo Punsko vikaras kun. Kazimieras Jonkaitis. Taipogi aptiktas buvo ir Juzefinos Markevičiūtės krikšto dokumentas Akt. Nr. 18, rašytas rusų kalba su vardais ir pavardėm lenkiškai, liudijantis jos gimimo vietą. Tai buvo 1870 metais gruodžio 30 dieną, o krikštas įvyko kitais, t.y. 1871 m. sausio 17 d. Punsko šventovėje. Jos tėvai – 38 metų Pranas Markevičius (Franciszek Markiewicz) ir 28 metų Ona Šupšinskaitė (Szupszynska), abu iš Punsko. Krikštijo kun. Šumavicius (Szumowicz).

Apie Trumpališkio kaimą papasakojo keli vyresni žmonės

Kreivėniokas – 90-metis Kazys Uzdila bei metais jaunesnis Romas Tumelis iš Punsko kaimo sakė – per II P. karą visi Trumpališkio gyventojai jau išsikėlė Lietuvon ir negrįžo po karo, o kaimas prijungtas prie Kreivėnų ir Gilišių. Trumpališkyje gyveno Dziadolikai, Gelažis, Burduliai, Lukoševičiai, Slovickas, dar gal kas... Dalis jų buvo mažžemiai, vadinami daržinykais, ėjo dirbt pas kitus ūkininkus ir užsidirbdavo duonos ir arklį galėjo pasiskolinti, kuriuo apdirbdavo savo žemę. Po karo tik Slovickas ir Burduliai grįžo Trumpališkin. O kiti visi negrįžo, žemės dalis apaugo mišku, o kitos prijungtos prie Trumpalio kolūkio. Burduliai gyveno du senukai, neturėjo vaikų. Žemę aprašė Punsko kaimo Sinkevičiui Kastantui, kad išlaikytų juos senatvėje, bet paskui kažkaip at-

sitiko, kad žemė atiteko Trumpalio kolūkiui, o senukai vargingai gyveno, ir kai numirė senas Burdulis, net nebuvo iš ko karsto padaryt, tai nukėlė kluonelio duris ir padarė karstą. (Tiek prisimena buvę kaimynai, tada dar vaikai, bet prisimena šiek tiek).

Markevičiai Punsko kaime nuo seno gyveno, nes vis turėdavo sūnų, kuris likdavo įpėdiniu... Mirus mano broliui Albinui – jau atėjo žentas Vaznelis ir Markevičių pavardė dingo – sako Anelė Uzdilienė (Markevičiūtė). Seneliai buvo Ieva (Kadisiutė) ir Juozas Markevičiai,

Autorius Vilius Žalpis su James Burduliu prie šeimos paminklo 2010 m. rugsėjo mėn.

labai buvo apsiskaitę, Juozo brolis – prieš karą buvo Punsko miestelio raštininkas. O Vincas Markevičius iš Punsko kaimo buvo knygnešys. Kai klausiau Anelės Markevičiūtės-Uzdilienės ir Nijolės (Albino dukros) – tai lyg prisimena, kad buvo tokių šnekų, jog senelio sesuo išvyko Amerikon, bet negaudavo laiškų. Močiutė kažką lyg šnekėdavo, bet konkrečiai nieko negalėjo prisiminti..

Antkapio darbai

Po visų šių tyrinėjimų aš pradėjau Juozo Burdulio antkapio atnaujinimą. Prieš daugelį metų vertikalią Burdulio antkapio dalis sugriuvo. Leidus Burdulių šeimai ir kapinių valdybai, aš nukėliau antkapį valymui. Tikiuosi surinkti pakankamai lėšų pamato ir pagrindo atstatymui. Kitoje pusėje aš paruošiu įrašą anglų kalba. Šis antkapis yra reikšmingas savo istoriniu Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Gedimino paminėjimu draugijos, kurią kartu su SLA įsteigė Seattle lietuviai. Šiandien – tai ne tik Juozo Burdulio antkapis, bet ir svarbus istorinis lietuvių išeivijos paminklas šiaurės-vakarų Amerikos lietuviams.

Norintys paaukoti lėšų šiam projektui siųskite aukas Viliui Žalpiui, 27412 NE 11th St. Camas, WA, 98607, čekius rašyti: "LAC

Inc. – Burdulis project" vardu. Galite susisiekti su manimi zalpai999@aol.com arba 360-608-2258. Projekto sąmata neturėtų viršyti \$1,200.00 (kapinių ir antkapio atnaujinimo išlaidos). Dedicacija numatoma pasibaigus atnaujinimo darbams, ir apie tai bus pra-nešta atskirai. VŽ

SAINT PETE BEACH, FL. Išnuomojamas didelis, apie 900 kv.p. 1 miegamojo butas su baldais, 2-ame aukšte, erdvus, didelė virtuvė ir salonas su valgomuoju, netoli paplūdimio, kopytėlės, krautuvių ir restoranų. \$400 per savaitę arba pagal susitarimą ilgesniam laikui. Išnuomojamas studija-butatas su baldais, 2-ame aukšte, privatus mažas butelis, netoli paplūdimio, kopytėlės, krautuvių ir restoranų. \$275 per savaitę. Skambinti Rimai 617-513-9605.

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA

(416) 232-1250
83 Six Point Road
(į pietus nuo Bloor, netoli Islington)
Toronto, ON M8Z 2X3

KESMINAS
ART STUDIO

PAMINKLAI

- ♦ granitas, bronzos, medis
- ♦ nemokami paminklų projektai, konsultacijos
- ♦ skulptūros (paminklinės ir dekoratyvinės)

Telefonas **(905) 510-4707**
El.paštas: kkesminas@hotmail.com

ATLIEKAME visus vidaus ir išorės remonto darbus. Dažome, dedame grindis, plyteles. Mūrininko darbai – plytos, akmuo. Skambinti Vytautui tel. 905 272-2016 arba 647 400-1153 (cell).

KLB TORONTO APYLINKĖS ŽINIOS

• KLB Toronto apylinkės valdyba pasiskirstė pareigomis: (iš k. sėdi) kun. A. Simanavičius, OFM, – atstovas religiniams reikalams; Danutė Mašanauskaitė – pirmininkė, Danutė Garbaliuskienė – buvusi valdybos pirmininkė. Stovi (iš k.): Ramunė Jonušonytė – išdininkė; Janė Macijauskaitė – kultūrinė ir visuomeninė veikla; Laima Sližauskienė – žiniasklaida; Loreta Vaškevičienė – sekretorė; Žibutė Ignatavičienė – ryšiai su visuomene ir organizacijom; Antanas Pacevičius – vicepirmininkas.

• 2011 metais Vasario 16-osios iškilmingas minėjimas-šventė vyks šeštadienį, 2011 m. vasario 26 d. Prisikėlimo parapijoje. Kviečiame visus lietuvius gausiai dalyvauti ir drauge atšvęsti jau 93 metų nepriklausomybės sukaktį pažymint šią svarbią mūsų tautai dieną. Renginį organizuoja KLB Toronto apylinkės valdyba. **Inf.**

Chalets Lac à la Truite

Sainte-Agathe, Québec

(netoli Mont Tremblant)

Poilsio "chalets" nuo 1 iki 8 miegamųjų:

- privačios dvivietės jacuzzi vonios ir saunos •

- židiniai • virtuvės su indais • spa •

Chalet Château apgyvendina 24 žmones, turi privatų baseiną viduje

SLIDINĖKITE MONT ALTA – KAINA NUO \$15 DIENAI!

DIANA ŽIBAITIS 1-877-700-2221

www.OurChalets.com

10% nuolaida lietuviams! info@ourchalets.com

DABAR YRA GERA PROGA PARDUOTI

nama/condo,
kai yra aukščiausios
kainos ir
GERIAUSIA PIRKTI,
kai ipotekos (morgičių)
nuošimčiai labai žemi.

Prižadų gerą patarnavimą.

SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A. broker

RE/MAX WEST REALTY tiesiog 416-879-4937

ar į namus 416-231-4937

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamie lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 ext. 26 dienos metu.

Naujų metų
SUTIKIMAS
Toronto Prisikėlimo parapijos salėje, 3 Resurrection Rd.
2010 m. gruodžio 31, penktadienį
VAKARO PROGRAMOJE:
7 v.v. – Mišios; 7.30 v.v. – kokteiliai, vakarienė ir šokiai
VAKARIENĖ SU VYNU * MOKAMAS BARAS * SMAGI MUZIKA
ŠAMPANAS * ŠALTAS BUFETAS
BILIETAI: \$100 asmeniui. Bilietai parduodami parapijos salėje po kiekvienų Mišių
arba pas **J. VINGELIENĖ**, tel. 416 233-8108

VOLUNGĖ
Toronto lietuvių choras
Toronto Lithuanian Chorus

**KVIEČIAME Į 25-ąjį KALĖDINIŲ
KONCERTĄ**
"Ateikite visi!"

2010 m. gruodžio 12, sekmadienį, 4 v.p.p.
Prisikėlimo parapijos šventovėje, 1 Resurrection Road, Toronto
PROGRAMOJE: komp. L. Abariaus naują kūrinių *Te Deum* atliks "Volungės" choras.
DALYVAUS parapijos vaikų choras, įvairūs solistai, kanklininkai,
Loretto Abatijos pučiamųjų ansamblio narės
Toronto lietuvių choras "Volungė"

Labdara Lithuanian Nursing Home OFFICE MANAGER REQUIRED

- Fluent in Lithuanian and English languages • Payroll and Computer Data Entry Experience • Accounting/AP/AR Experience • MS Office Experience • Knowledge of Long Term Care •

START DATE: January 31, 2011

Five (5) days per week, Monday to Friday, 8 am – 4 pm

PLEASE SUBMIT APPLICATIONS MAIL, FAX OR BY EMAIL

by Noon on December 23, 2010 to the attention of:

ERIC HARELA, Administrator, 5 Resurrection Road, Toronto, ON M9A 5G1

Fax: 416-232-0511

Email: administrator@labdara.ca

VIETOJ KALĖDINIŲ SVEIKINIMŲ ATVIRUKAIS įsirašė į bendrą sveikinimą ir paaukavo *Tėviškės žiburiams*:

\$130 – Valentinas Poškaitis; \$60 – Aniceta Deksnienė ir šeima, Hamilton, ON; \$50 – Irena ir Algis Žemaičiai, Antanas ir Birutė Matulaičiai, Vanda Jasinevičienė, Bronė Žiobienė, Jonas, Aldona ir Dalia Vaškevičiai, Minesing, ON, A. Rimkienė, Hamilton, ON, Vincė ir Stasys Kneitai, Oshawa, ON, Birutė, Jonas Lukšiai ir šeima, Tillsonburg, ON; \$35 – Sofija Skučienė ir sūnus Zigmantas, Montreal, QC; \$30 –

Ona Dementavičienė ir sūnus Charles, Vytautas Birštonas, Jozas Petronis, Elena Kišonienė, Janė Vingelienė, Gražina Strimaitienė, Jonas, Bronė Greičiūnai ir šeima, Newmarket, ON, Olga ir Jonas Statkevičiai, Rodney, ON, Stasė ir Jonas Naruševičiai, Carignan, QC, Stasys Valickis, Collingwood, ON, Teklė Kareckienė ir sūnus Jonas ir Stasys, Hamilton, ON; \$25 – Vytautas Balsevičius, Vida, Jurgis Kairiai ir šeima; Nelė ir Jonas Budriai, O. Rimkienė, N.P. Puidokai ir šeima, Aldona ir Mečys Empakeriai, Danutė Staškevičienė,

Verdun, QC, Nijolė Šimkienė; \$20 – Ona Naruševičienė, Aldona Zarembaitė, Adelė Ledienė, Aldona Ranonienė, G.A. Tarvydai, Ona ir Alfonsas Budininkai, Hamilton, ON; \$15 – Kazė ir Algis Pavilioniai, B. Gataveckienė, R. ir A. Ulbos; \$10 – Petras ir Gražina Stauskai, I. ir A. Patašiai, Marija ir Brian Mikelėnas-McLoughlin, Anastazija Gaidelienė ir dukra Birutė, Elena Vyšniauskienė ir vaikai, Dutton, ON, L. Rutkauskas, Tillsonburg, ON.

Neužmirškime spaudos

Rašant testamentą kyla klausimas, kam palikti savo santaupas. Neužmirškite, kad tarp įvairių fondų, lietuviškų institucijų bei organizacijų yra jau daugiau kaip 60 metų sulaukę *Tėviškės žiburiai* – plačios apimties savitraštis. Iškeldama tautiečiai į anapus vienas po kito, o *Tėviškės žiburiai* lieka šviesti ir toliau. Mažėjant tautiečių skaičiui, jie reikalingi vis didesnės paramos, ypač nuolat kylant paruošimo ir spausdinimo išlaidoms. Testamentinis palikimas *Tėviškės žiburiams* bus prasminga parama ir visai lietuviškai veiklai.

Adresas: *Tėviškės žiburiai*, 2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3, Canada. El. paštas: tevizib@rogers.com.

www.NerasEnterprises.com

Neras Enterprises

Granite or Marble Counter
Fabricated & Installed in

96 Hrs. or Less

Nick
905.424.1133

ieško padėjėjų

FIRMA, užsiimanti
marmurinių/granitinių
stalviršių instaliacija,
PASTOVIAM DARBUI
ieško meistro padėjėjų.

Norintys gauti daugiau
informacijos, prašomi
skambinti NIKUI

tel. 905.424.1133
arba apsilankyti
internetiniu adresu

www.NerasEnterprises.com

